

ISSN 1407-9327

Atcerieties!

Likumā «Par Latvijas valsts karogu» noteikts, ka šomēnes valsts karogs obligāti paceļams pirmajā svētdienā, tātad — 5. decembrī — pret latviešu tautu vērstā totalitārā komunistiskā režīma genocīda upuru piemiņas dienā (sēru noformējumā).

Latgales zemnieku gadskārtējais saiets Preiļos.

▶ 4. lpp.

Vardarbība pret bērniem ir plaša, bet par to tiek noklusēts.

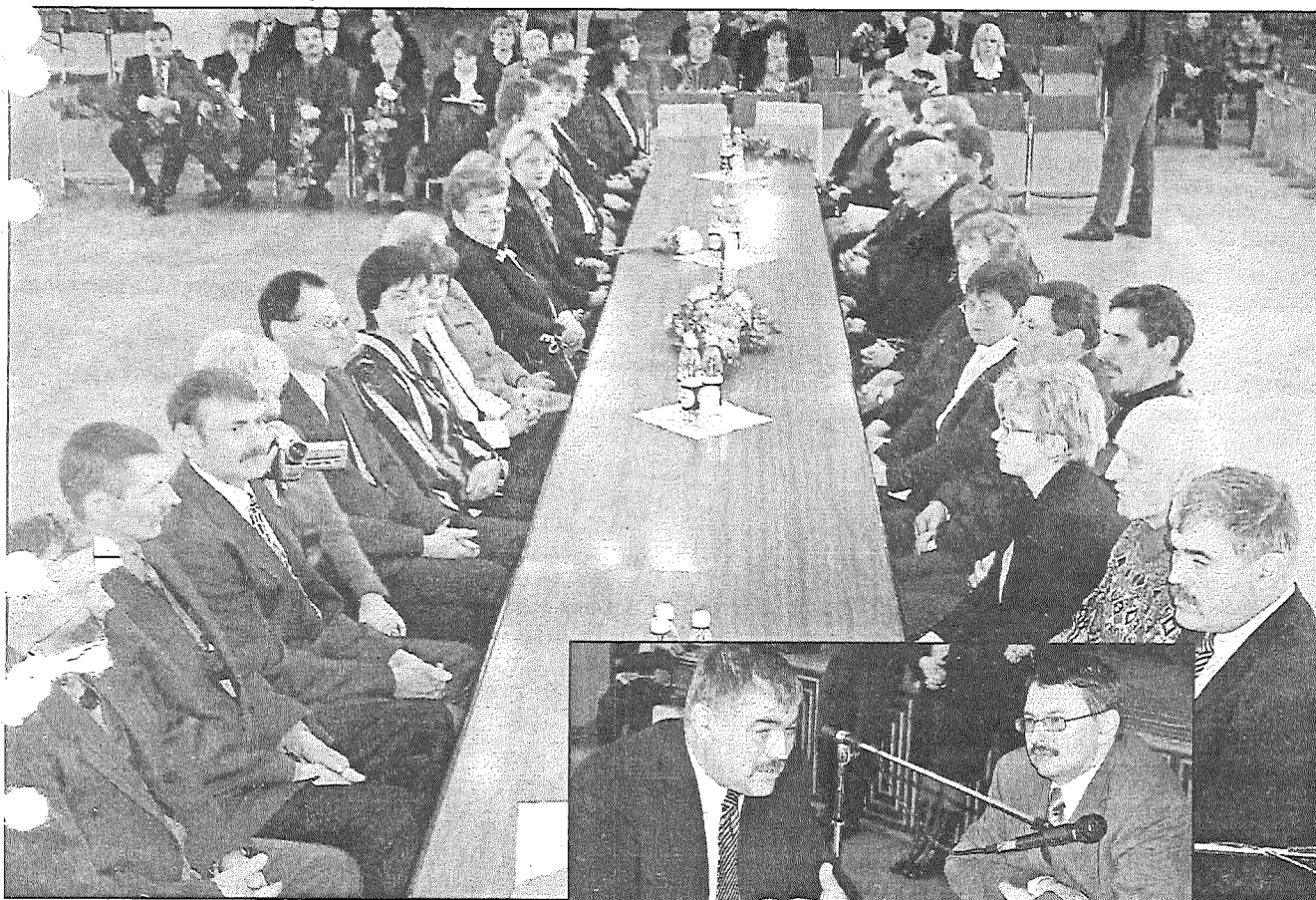
▶ 5. lpp.

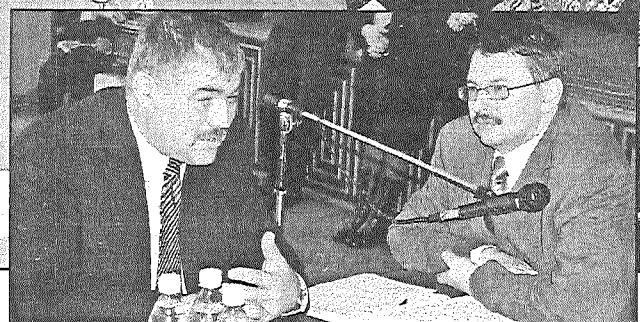
Līvānu pensionāri Šveicē — brīvības un demokrātijas zemē.

▶ 7. lpp.

Riebiņu novads – ceturtais Preiļu rajonā un 26. Latvijā

● Pie garā saimes galda Riebiņu kultūras nama zālē līdz pavasarim paredzētajam pašvaldību vēlēšanām pulcēsies 42 deputāti. Domes sēdēs jau tuvākajā laikā būs jāpieņem daudzi svarīgi lēmumi par novada kopīgo iestāžu veidošanu un darbiniekiem.

● Esam gatavi strādāt tā, lai mūsu iedzīvotāji būtu apmierināti ar deputātu pieņemto lēmumu – izveidot novadu, tā reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministram Andrejam Radzevičam (no labās) solīja Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Arvids Sol-dāns.

Trešdien, 1. decembrī, reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Andrejs Radzevičs vadīja jaunizveidotā Riebiņu novada domes sēdi. Aizklātā balsošanā par novada domes priekšsēdētāju tika ievēlēts līdzšinējais Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs un Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Sol-dāns. Par viņu nobalsoja 35 no 38 klātesošajiem deputātiem. Tāpat aizklātā balsošanā tika ievēlēti pieci domes priekšsēdētāja vietnieki – Vol-demārs Adamovičs no Riebiņu pagasta, Juris Leicis no Sīlukalna pagasta, Leontīne Saleniece no Galēnu pagasta, Marija Trifanova no Silajāņu pagasta un Monika Litau-niece no Stabulnieku pagasta.

Kā ziņots, Riebiņu novads tika izveidots 16. novembrī, apvienojoties Sīlukalna, Galēnu, Stabulnieku, Riebiņu, Silajāņu un Rušonas pagastam. Jaunajā novadā ir 6971 iedzīvotājs, tā platība 631,3 kvadrātkilometri. Preiļu rajonā tas ir jau ceturtais novads, kas apvieno vislielāko pašvaldību skaitu, bet Latvijā kopš 1998. gada, kad pieņemts Administratīvi teritoriālās reformas likums, – 26.

Atklājot Riebiņu novada domes sēdi, reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Andrejs Radzevičs (kuram tā bija pēdējā diena amatā) uzsvēra, ka sešu Preiļu rajona pašvaldību deputāti, pieņemot lēmumu par apvienošanu, ir rīkojušies tālredzīgi, gādājot par savu iedzīvo-

tāju dzīves līmeņa turpmākas un arvien straujākas kvalitātes celšanu. 1. decembris, kad notika novada domes deputātu pirmā kopīgā sēde, bija zīmīga diena arī tajā ziņā, ka saskaņā ar Administratīvi teritoriālās reformas likumu 2004. gada 30. novembrī reformai vajadzēja būt galā. Ministrs atzina, ka novadu veidošanās būtība ir tādu pašvaldību veidošana, kas ir ekonomiski spēcīgas, kas spēj pildīt visas likumā par pašvaldībām minētās funkcijas un sniegt iedzīvotājiem paredzētos pakalpojumus pilnā apjomā un pienācīgā kvalitātē. Mazajās pašvaldībās ir salīdzinoši zemi ieņēmumi, tās tiek dotētas no pašvaldību izlīdzināšanas fonda, tādēļ ir nepieciešama resursu apvie-

nošana. Novadu veidošana sekmēs arī investīciju piesaisti pašvaldību teritoriju attīstībai un veicinās pašvaldību infrastruktūru modernizāciju un reorganizāciju.

— Preiļu rajons novadu veidošanas ziņā ir līderis Latvijā. Acīmredzot, ietekmējis pozitīvais piemērs, jo Līvānu, Preiļu un Vārkavas novadi strādā veiksmīgi un ar labiem panākumiem. Cerams, arī tie astoņi pagasti, kas darbojas patstāvīgi, lems par ieklausanos kādā no jau esošajiem novadiem, jo lielā un spēcīgā pašvaldībā var veiksmīgāk risināt daudzus jautājumus izglītībā, iedzīvotāju medicīniskajā aprūpē un citās sfērās, — teica A.Radzevičs.

L.Kirillova

Lasi «NOVADNIEKU» un zini to, ko citi vēl nezina!

Vai «Novadnieks» ir tavā pastkastītē arī DECEMBRĪ?

To var abonēt pasta nodalās un redakcijā jebkurā decembra dienā un saņemt jau nākamo laikraksta numuru.

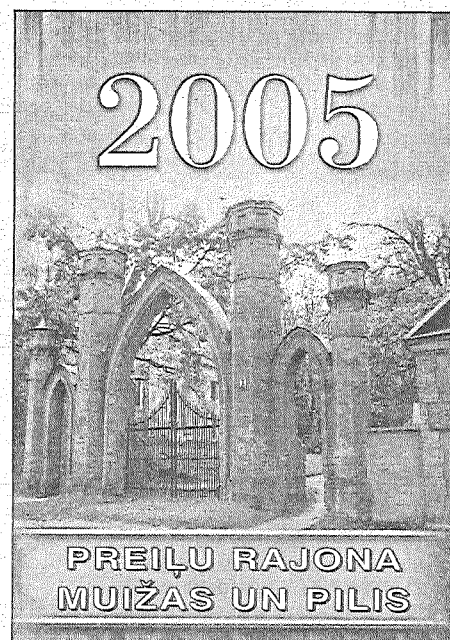
2005. gadā:

● uz tradicionālo «Preses balli» šoreiz aicināsim nevis gada sākumā, kā ierasts, bet 2. aprīlī. Savus lasītājus, kas būs abonējuši laikrakstu visam 2005. gadam un vinnējuši loterijā ieejas karti, «NOVADNIEKS» lūgs uz dzimšanas dienas svinībām. (Pieteikuma karti sāksim publicēt no 2005. gada 4. janvāra)

● BEZMAKSAS privātsludinājumi un juridiskās konsultācijas paliek spēkā.

2005. gada janvārī:

● tie lasītāji, kas būs abonējuši «Novadnieku» 2005. gada trim un vairāk mēnešiem, loterijā varēs vinnēt Hipotēku bankas maksājumu karti «Maestro» ar 50 latiem tās kontā.

PREIĻU RAJONA
MUIŽAS UN PILIS

Abonē «NOVADNIEKU» 2005. gadam vismaz vienam mēnesim un saņem dāvanā sienas pārlietamo kalendāru. (Decembrī kalendārs katram lasītājam tiks izsniegts pasta nodalās.)

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Apstiprināta Kalviša valdība

Saeima ceturtdien, 2. decembrī pārliecinoši — ar vairāk nekā trīs ceturtdaļu deputātu atbalstu — apstiprināja Valsts prezidentes Vairas Vīkes-Freibergas nominētā Ministru prezidenta amata kandidāta Aigara Kalviša (TP) veidoto valdību. Par Kalviša veidoto valdību balsoja 75 deputāti, bet pret bija 23.

Trešdien svinīgā ceremonijā Saeimas Baltajā zālē četras partijas — «Jaunais laiks» (JL), Tautas partija (TP), Latvijas Pirmā partija (LPP) un Zaļo un zemnieku savienība (ZZS) — parakstīja Aigara Kalviša (TP) valdības deklarāciju un koalīcijas līgumu.

Negaidīti par nepiedalīšanos Kalviša valdībā paziņoja apvienības «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK (TB/LNNK) valde. Šādu lēmumu «tēvzemei» pieņēmuši, lai valdībā ministru amati koncentrētos lielāko partiju rīcībā. TB/LNNK sola ievērot partijas domes lēmumu un atbalstīt jauno valdību uzticības balsojumā Saeimā.

Valdības deklarāciju un koalīcijas līgumu parakstīja arī JL priekšsēdētājs Einars Repše. Tomēr JL norādīja, ka koalīcijas līgums ir formāls un tam nav «likuma vai Satversmes spēka». Pēc JL domām, koalīcijas padomē partijas tikai noskaidro pozīcijas un apmainās ar viedokļiem, nevis pieņem lēmumus.

Saskaņā ar deklarācijas projekta gala variantu Kalviša veidotās valdības galvenie uzdevumi 2005. gadā būs novērst krīzi veselības aprūpē, vidējā termiņā veidot sabalansētu valsts budžetu, būtiski samazināt inflāciju, uzlabot Latvijas tautsaimniecības konkurētspēju, ratificēt Eiropas konstitūciju un pabeigt privatizāciju.

Kalviša veidotajā Ministru kabinetā veselības ministrs ir Gundars Bērziņš (TP), īpašu uzdevumu ministrs sabiedrības integrācijas lietās — Ainars Latkovskis (JL).

Lai gan TB/LNNK, nolemjot neiesaistīties valdībā, tai atvēlēto reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra amatu atdeva JL, tomēr pašvaldību ministrs nāk no TP, kas šim amatam izvirzīja Saeimas deputātu un bijušo Valmieras mēru Māri Kučinski. Arī Repše uzskata, ka pašvaldību ministra portfeļa atdošana TP ir taisnīga, jo pretējā gadījumā JL jaunajā valdībā būtu neproporcionāli liels ministru amatu skaits.

Jaunās valdības sastāvā no JL aizsardzības ministra amatā ir Einars Repše, tieslietu ministra amatā — Solvita Āboltiņa, ekonomikas ministra amatā — Krišjānis Kariņš, izglītības un zinātnes ministra amatā — Ina Druviete, informācijas lietu ministra amatā — Jānis Reira.

TP valdībā pārstāvēs premjers Aigars Kalvītis, finanšu ministrs Oskars Spurdziņš, kultūras ministre Helēna Demakova, ārlietu ministrs Artis Pabriks.

No Zaļo un zemnieku savienības Zemkopības, Vides un Labklājības ministriju vadītāju amatiem nosaukti jau esošie ministri — Mārtiņš Roze, Raimonds Vējonis un Dagnija Staķe, bet no Latvijas Pirmās partijas (LPP) ministru amatos ir satiksmes ministrs Ainārs Šlesers, bērnu un ģimenes lietu ministrs Ainārs Baštīks un iekšlietu ministrs Ēriks Jēkabsons.

Kalviša valdībā nav paredzēts Ministru prezidenta biedra amats, kuru Induļa Emša valdībā ieņēma LPP valdes priekšsēdētājs Šlesers.

Kritušās valdības Ministru prezidents Indulis Emšis ir gatavs atjaunot deputāta mandātu, tomēr pagaidām neatklāj, kādā Saeimas komisijā vēlētos strādāt.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Pērtiķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

Decembris, 1992.

Līdz autobusa pieturai desmit kilometri, tālā 1992. gada decembrī avīzes redakcijai sūdzas Arendoles iedzīvotāji. Bet autobusa satiksmes organizētāji aizbildinās ar to, ka benzīna trūkuma dēļ daudzus maršrutus nācies likvidēt. Perspektīvā iecerēts atjaunot slēgtos rīta maršrutus uz Rēzekni, Gulbeni, atjaunots pēcpusdienas reiss uz Smelteriem.

Rajona skolotāju koris ar koncertu atzīmē savas pastāvēšanas 20 gadu jubileju. Uz 20 darba gadiem atskatās arī Preiļu siera rūpnīcas darbinieki.

Latvijas bankas Preiļu nodaļa pirmo reizi uzsākusi valūtas maiņu, ar ko līdz tam nodarbojās privāttuzņēmumi.

Ansamblis «Ceiruleits» kā vienīgais no Baltijas valstīm ielūgts ciemos uz Itāliju noteikto starptautiskajiem bērnu folkloras svētkiem un izmisīgi meklē braucienam nepieciešamo summu. Uz ārzemēm beidzot arī tiek pateicoties firmu aizdevumiem, kā arī sponsoriem.

Rajona skolu valdē darbā pieņemta skolu ārste, kas kopumā seko visu skolēnu veselības aprūpes organizēšanai. Tagad šādas štata vienības rajonā jau sen vairs nav. Preiļos nodibināta pirmā starptautiskā jauniešu organizācija — jauno zemnieku klubs.

Aglonas pagastam piešķirti valsts līdzekļi bazilikas rekonstrukcijai un ciemata labiekārtošanai. Turpinās lauku paplašināšana, top sakrītejas piebūve, remontē klostera telpas, asfaltē ielas, sakopj ciematu, ceļ pastu. 29 ģimenēm, kas dzīvo bazilikas teritorijā esošajās mājās, jāpārvietojas uz citām mītnēm, bet ne jau visi tam piekrīt.

Savukārt kāda iedzīvotāju grupa avīzē pauž bažas, jo uzskata, ka bazilikas rekonstrukcijā kā viens no elementiem ir iekļauta tās sagrušana tālākā nākotnē un cilvēku novēršana no baznīcas. Savu viedokli vēstules autori nosaukta tālākā nākotnē un cilvēku novēršana no baznīcas. Savu viedokli vēstules autori nosaukta tālākā nākotnē un cilvēku novēršana no baznīcas. Savu viedokli vēstules autori nosaukta tālākā nākotnē un cilvēku novēršana no baznīcas.

Lauku iedzīvotāji steidz pieteikties uz zemes īpašuma tiesību atjaunošanu, jo pēdējais termiņš noteikts 31. decembrī.

Oktobrī no LR izglītības

ministra Andra Piebalga saņemta oficiāla vēstule, kurā teikts: iesāktās un nepabeigtās bijušās Raiņa saimniecības administratīvā centra pārprofilēšanai un rekonstruēšanai 1993. gadam iedalīti 15 miljoni rubļu, bet celtniecības pabeigšanai 1994. gadā — 10 miljoni rubļu. Mēbeļu kombinātā pasūtītas astoņas ārdurvis, par tām jāmaksā 110 000 rubļu.

Vārkavas un Vanagu draudzes atguvušas agrāk piedēvējās zemes. Vārkavas baznīcai atgriezts 41, bet Vanagu — 16 hektāri, kā arī plebānijas ēka, kurā bijušas dažādas iestādes.

Zemnieki nepiekrīt Preiļu linu fabrikas slēgšanai un līdz ar to linu audzēšanas kā nozāres iznīcināšanai. Linu fabrikas likteni izlemj Lauksaimniecības ministrija, kas uzskata, ka jaunais korpus jāpārdo izsolē. Fabrikas konservācijai vajadzīgi vairāk nekā trīs miljoni rubļu. Paju sabiedrību un pagastu vadītāji, zemniecības pārstāvji kopīgā sanāksmē nepiekrīt šādam valdības lēmumam. Sanāksmes dalībnieki bargi kritizē ekonomisko huligānismu no valdības puses, jo graudu iepirkuma cenas tikušas sakāpinātas uz citu kultūru rēķina. Jo, — linkopība bija tikai Latgales zemnieku audzējamā kultūra un vienīgais peļņas avots. Nemaz tik ilgs laiks nepagāja, kad zemnieku praviestiskie vārdi piepildījās, — linkopība kā nozare Latgalē gandrīz iznīcināta.

Ar interesi no šīs dienas viedokļa izlasāma pirmā plašākā informācija par «visas tautas sertifikāciju». Likumu par privatizācijas sertifikātiem pieņēma 1992. gada 4. novembrī. Privatizācijas sertifikātu ieviešanas koordinācijas padomes priekšsēdētājs, ekonomikas ministrijas pārstāvis skaidro, ka viens sertifikāts pienākas par vienu dzīves gadu, bet sertifikāta vērtība atbilst 0,5 kvadrātmetru celtniecības izmaksām tipveida daudzdzīvokļu mājās tajā brīdī, kad par dzīvokli vai citu ar sertifikātu tiks maksāts. Uzsvērts, ka celtniecības izmaksas un dzīvokļa cena nav viens un tas pats. Ir pilnīgi nepareizs uzskats, ka visi pirks tos pašus dzīvokļus, kuros dzīvojuši. Būtu amorāli pieprasīt, lai cilvēkam pārdojot ļoti dārgu dzīvokli par ļoti zemu cenu tikai tāpēc, ka viņš tajā desmit gadus nodzīvojis.

«Ekonomikā ir nesagraujami likumi, kurus pārkāpjot ir smagi jāmaksā. Ja mēs atkāpsimies no normas, ka ir lietas, kuras maksā tik, cik tās maksā, tā būs dāvināšana. Mēģinājums pārdot jebkuru

dzīvokli par kādu cieti noteiktu cenu, novedīs pie tā, ka cilvēki, kuri saņēma ļoti labiekārtotus dzīvokļus prestižos rajonos, dabūs dāvanu no valsts daudzu miljonu vērtībā.» «Taču var pateikt jebkuram: mēģinājums tūlīt sertifikātus pārvērst naudā, novedīs pie tā, ka cilvēks lielāko daļu tādējādi iegūtās naudas zaudēs inflācijas dēļ.» Kā rādīja laiks, tieši tas arī piepildījās!

Preiļos aktualizējas jautājums par centra bērnudārza slēgšanu. «Vai tiešām nav neviena tāda cilvēka, kurš spētu saprast, ka tā ir tiša nūrgāšanās par 3–5 gadiem mazuļiem, liekot viņiem ziemas aukstajos rītos iet uz tālajiem bērnudārziem, kad pilvēts centrs tik bieži apdzīvots un te jau darbojas silts, zaļumos ieaudzis dārziņš?» vēstulē redakcijai raksta cilvēks, kam šāda attieksme pret bērniem un viņu vecākiem. «Noslēgumā jautājums pārdomām — līdz kādam līmenim esam nodzīvojušies, paši būdami vecāki un vecvecāki, ka spējam mierīgi domāt tikai par to, kā ērtāk iegrozīt finanses, kā bērniem mazāk dot, lai vēlāk, pēc gadiem, no tagadējiem mazuļiem prasītu visu iespējamo — apzinīgu darbu, humānu attieksmi pret sevi (tad jau mēs būsim veci).»

1992. gada vienpadsmit mēnešos rajonā piedzimuši 588 cilvēki, miruši 619. Reģistrētas 311 laulības, šķirtas 166.

□□□

Gads tuvojas vārtiem, aiz kuriem pazudīs mūžība. Kopā ar visu, par ko esam smēlušies vai ļējuši asaras. Atvadīsimies arī no brašā Pērtiķēna, ar ko kopā vadījām gan 2004. gadu, gan arī to tālo, pirms 12 gadiem. Ik mēnesi gatavojot apskatu par rajona dzīvi 1992. gadā no «Novadnieka» materiāliem, reizēm bija grūti pazīst pašiem sevi, — vai tiešām tas viss notika ar mums? Nereti arī lasītāji pēc tam atzinās izbrīnā, — kā mēs to spējam izturēt. Bet šis atskats ne tik senajā vēsturē deva iespēju daudz reālāk palūkoties uz mūsu šodien un novērtēt, ko esam sasnieguši. Taču tas vairāk attiecas uz materiālajām lietām un dzīves līmeni. Cilvēcisko attiecību ziņā pa šo laiku varbūt pat sperts solis atpakaļ.

Arī 1992. gada decembrī ļaudis gaidīja Ziemassvētkus, kuru svinēšana toreiz bija tikai nesen oficiāli atļauta. Aptaujā «Mani Ziemassvētki» ar avīzes starpniecību daži no viņiem uzi-

«...zeme lido bez apstāšanās savu
mūžīgo ceļu ap sauli.
Vai tad Latvija lai iestieg tikai
rūpēs un darbā?»
Kārlis Skalbe

cīgi atklājuši savus slēptākos
sāpņus, domas, vēlmes.

«... Kara laikā bojā gāja mans mazais puisītis. Pēc tam vienā mēnesī nomira vīra brālis un viņa sieva. Palika divi bērniņi, ko paņēmām savā ģimenē. Viens nomira, bet otru izaudzējām lielu. Māsai nodega māja. Kamēr strādāja un cēla jaunu, mūsu ģimenē auga viņas mazā meitiņa. Tagad jau pati trīs bērnu māte. Bet mums atkal ir audzumeita. Pirms trīspadsmit gadiem slimnīcā paņēmām trīs gadus vecu meitenīti. Vecāki nezina, kā pasaulē. Kaut tikai ātrāk mūsu meitiņa pieņemtos spē viņai tagad ir 16 gadi, un mēs spētu apsaimniekot tēva māju, ko esam paņēmuši!»

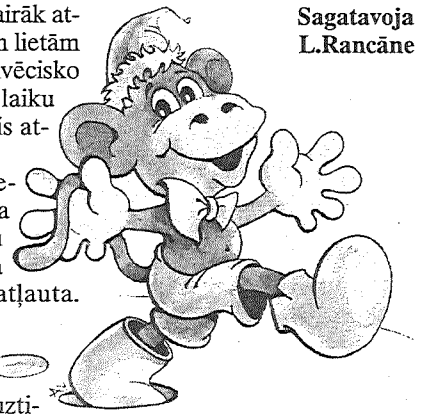
«... Bet svarīgākas par naudu ir attiecības starp cilvēkiem. Pats galvenais, lai tu satīcība, mīlestība. Neesošie autobusi, par pienu kopš augusta nesāņemta nauda, tas viss ir pārejoši, galvenais ir nezaudēt šajā laikā cilvēcību, sirsnību. Ne jau bagātus svētku galdos ir laime.»

«...Man nekādi laiki nav traucējuši. Man Ziemassvētki ir bijuši vienmēr. Esmu luterāne, un svētki varbūt ir atšķirīgāki nekā citiem. Bet tie ir dvēseliskāki svētki jau nav nauda un pārbagāti galdi. Cilvēki reizēm ir divaini, viņi nezina, kā svētkus bez naudas. Vai šāms vajag pārēsties, dāvanas? Cilvēkos trūkst pietamības.

Svētki ir gaišums dvēselē. Tas nav izsakāms vārdos. ... tam tā arī jābūt. Svētkiem ir arī smarža. Es nevaru iedomāties Ziemassvētkus bez eglītes, bez sveču smaržas.»

«...Ziemassvētki ir skaisti svētki, vienmēr svinēti. Atbrauks meita, studente, uzcepsim cepumus. Ikdienā jau cepeškrāsnī gāzes plītī sen nelietojam, bet svētkiem var atļauties. Liesim laimes. Mēs katru gadu lejam no alvas laimi. Meita pērn izlēja gulbi, un kaut kas tāds pacīlājoši skaists jau arī ir gan šajā putnā, gan viņas izvēlē — kļūt par mūziķi.» Lūk, ar kādām domām cilvēki gāja pretī Ziemassvētkiem.

Sagatavoja
L.Rancāne

REDAKCIJAS SLEJA, AKTUALITĀTES

LĪDZ PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANĀM — 98 DIENAS

Lai piedalītos pašvaldību vēlēšanās, līdz 12. decembrim jābūt reģistrētai dzīvesvietai

Vēl tikai nedēļu tie 36 600 Latvijas vēlētāju, kuri nav reģistrējuši dzīvesvietu, var iegūt tiesības piedalīties pašvaldību vēlēšanās. Šo iespēju šie vēlētāji iegūs, ja līdz 12. decembrim paspēs deklarēt savu dzīvesvietu.

Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdētājs Arnis Cimdarš atgādina, ka atbildība no parlamenta vēlē-

šanām vai tautas nobalsošanas tiesības piedalīties pašvaldību vēlēšanās ir tikai tiem vēlētājiem, kuriem vismaz 90 dienas pirms vēlēšanu dienas ir reģistrēta dzīvesvieta kādā no pašvaldībām.

Gatavojoties pašvaldību vēlēšanām, Pilsoneības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistrs izveidos sākotnējos vēlētāju sarakstus, kuros katrs vēlētājs būs iekļauts noteiktā vēlēšanu iecirknī tajā pašvaldībā, kurā

viņam 12. decembrī būs reģistrēta dzīvesvieta.

Vienlaikus CVK priekšsēdētājs aicina līdz 12. decembrim deklarēt faktisko dzīvesvietu arī tos vēlētājus, kuru reģistrētā dzīvesvieta nesakrīt ar faktisko. Kā norāda CVK priekšsēdētājs, deklarējot faktisko dzīvesvietu, vēlētāji iegūs tiesības vēlēties pašvaldību, kurā reāli dzīvo un kuras lēmumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi, kā arī nodrošinās sev iespēju balsot

kādā no dzīvesvietai tuvākajiem vēlēšanu iecirkņiem.

Deklarēt dzīvesvietu vēlētāji var attiecīgās pašvaldības dzīvesvietas deklarēšanas vietā, uzrādot pasi.

Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanas Latvijā notiks 12. martā.

K. Bērziņa,
CVK priekšsēdētāja
palīdz

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Par darījumu dokumentiem un to noformējumu attaisnoto izdevumu apliecināšanai, iesniedzot gada ienākumu deklarācijas

JAUTĀJUMS. 26. novembra «Novadnieka» numurā izlasīju VID Latgales reģionālās iestādes informāciju par to, ka nodokļu maksātāji, kuriem 2003. gadā bijuši izdevumi par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, līdz šī gada beigām vēl var iesniegt deklarācijas. Šādi izdevumi bijuši arī man. Taču vēlos zināt, kā jābūt noformētiem attaisnojošajiem dokumentiem — kvītiem un čekiem. Ir gadījies medicīnas iestādē saņemt čeku, kas, manuprāt, nav derīgs. Paskaidrojiet, lūdzu, sīkāk.

ATBILDI sagatavojusi Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas nodokļu maksājumu konsultāciju daļa.

Attaisnoto izdevumu summas nomaksu apliecina šādi dokumenti:

- ✓ maksājumu uzdevumi bankā;
- ✓ kases aparāta čeki;
- ✓ darījumu apliecināšanas kvīti;

- ✓ veselības apdrošināšanas polises;

- ✓ darba devēja izziņas, ka maksājumi par veselības apdrošināšanu ieturēti no deklarācijas iesniedzēja darba algas — ja apdrošināšanas līgumu ir slēdzis darba devējs;
- ✓ citi dokumenti.

Kā jābūt noformētiem dokumentiem, kurš apliecina izdevumu samaksu?

Attaisnotos izdevumus apliecinājā dokumentā jābūt ietvertai sekojošai informācijai:

- dokumenta nosaukums, numurs, izsniegšanas datums;
- apmaksātā pakalpojuma veids (nosaukums);
- pakalpojuma sniedzējs (iestādes nosaukums un nodokļu maksātāja numurs vai fiziskas personas vārds, uzvārds un personas kods);
- pakalpojuma saņēmēja vārds, uzvārds un personas kods;
- pakalpojuma summa.

Ja kā skaidrās naudas samaksu apliecināošs dokuments

tiek izsniegta darījumu apliecināšā kvīts, tajā obligāti jābūt norādītam arī kvīts izsniegšanas pamatojumam — VID 2004. gada 28. janvāra rīkojuma nr. 150 attiecīgajam punktam. Medicīnas iestādes arī naktīs, brīvdienās un svētku dienās sniegtajiem pakalpojumiem, ja samaksa tiek ņemta pakalpojuma sniegšanas brīdī, kvīti norāda punktu 3.17. Doktorāti, feldšeri un vecmāšu punkti un fiziskās personas — sertificēti prakses ārsti, — par sniegtajiem medicīnas pakalpojumiem saņemot samaksu, izsniedz kvīti, kurā norāda rīkojuma punktu 3.18.

Ja kases aparāts nenodrošina visas nepieciešamās informācijas iedrukāšanu čekā, tad dokumenti papildus noformējami šādā kārtībā:

- ✓ ja kases aparāta čekā ir iedrukāts sniegtā pakalpojuma nosaukums, apjoms un vērtība (maksājums līdz 20 latiem bez PVN), bet nav iespējams iedrukāt pakalpo-

juma saņēmēja rekvizītus, pēc maksātāja lūguma, pakalpojuma sniedzējs tos ieraksta čekā ar roku un apliecina ar uzņēmuma vai iestādes spiedogu un savu parakstu;

- ✓ ja kases aparāta čekā nav iespējams iedrukāt sniegtā pakalpojuma nosaukumu, apjomu un vērtību, tad pēc maksātāja lūguma, papildus pie kases aparāta čeka tiek izsniegta kvīts vai cits dokuments ar visu nepieciešamo informāciju. Kases aparāta čeka numuru ieraksta šajā papildus izsniegtajā dokumentā.

Iekasējot no pacienta maksu par medicīnisko pakalpojumu (piemēram, pacienta iemaksa Ls 0,50; mājas vizīte Ls 2), prakses ārstam kā attaisnojuma dokuments ir jāizsniedz numurēta un Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrēta kvīts. Kvīti obligāti jānorāda pakalpojuma veids, maksātāja vārds, uzvārds un personas kods.

Sagatavoja L. Kirillova

Aplaudēsim rekordistiem!

Par valdības veidošanu, kam šonedēļ dzīvojam līdzīgu sabiedrību, rakstīt riskanti, jo šajā procesā notikušais mainījās pēc katrām pāris stundām. Vakarā tā, bet rītā jau šitā. Situācija augstajā namā bija līdzīga astoņkāja uzvedībai. Vienvakar tādu rādīja televīzijā. Kad jūras astoņkājiņš plēsoņa ierauga par sevi lielāko haizivi, pieņem čūskas izskatu. Kad jāpielavās medijumam — slīd uz priekšu pa okeāna dibenu naiva rozā gliemežvāka krāsā.

Bet interesantas tās valdības salikšanas lietas gan. Vienam uz ministra godu pretendējošam kandidātam par noziedzumu tika pierakstīts tas, ka kāpis uz vēstniecības jumta. Otram, kas arī pretendēja tikt ministros, labvēlīgie partijas biedri norakstīja pat ar valsts nozagšanu saistīto skandālu, G-24 kredītu izsaimniekošanu, Latvenēro trīs miljonu afēru, kriminālietu digitālās televīzijas afēra. Bet kas nu tas ir cilvēkam ar vērienu, kam bija ievajadzējies ministra posteni, lai sev pievāktu arī kādas pāris vadošās klīnikas.

Tomēr vajag mācēt dzīvot ar vērienu vienmēr un visur. Piemēram, Nacionālo bruņoto spēku vadība ar Zviedrijas kompānijām parakstījusi līgumu par raķešu sistēmas un mobilo taktisko uzraudzības radaru iegādi 20 miljonu latu vērtībā! Miljoni gan tikšot maksāti līdz 2011. gadam, bet tas nozīmē gandrīz trīs miljonus latu gadā. Toties, ja pensionāri ierunājas par pensiju paaugstināšanu, vai balsi paceļ mātes, kam ģimenes pabalsts sešu latu apmērā liekas smieklīgi mazs, viņiem mutēs tiek aiztaisisis momentāni. Jo, raugi, valstij šim nolūkam gadā vajadzētu papildus 2–3 miljonus latu. Dzirdot pieminam miljonus, prasītāji zaudē valodu un padodas. Sabiedrība, kuras lielākā daļa sastāv no paaudzēs, kad valsts budžeta miljardi tika tērēti kosmosa apgūšanai un pieradināti sist plaukstas par kārtējiem Visumā izmestajiem miljoniem, prāta paciest, ka veikalā nav desu, nav tēpšu, nav zeķbikšu, nav mēbeļu, nav... nekā. Labas tradīcijas jāturpina. Lai bērni mācās sist plaukstas par valsts militāro varenību un neprasa, piemēram, kāpēc par ārzemju interneta resursu izmantošanu skolās pašiem jāmaksā, bet to nefinansē valsts, kā tas ir Eiropas skolās. Par ko tad pirkis raketes? Bet par pensionāriem pat nav ko runāt. Preiļu rajonā gandrīz ceturtdaļa daļa no visiem vecuma pensionāriem saņem pensijas, kas nepārsniedz 55 latus! Līdzīgs stāvoklis ir visā valstī, bet Latgalē kopumā vēl sliktāks. Lai tie veči taču sit plaukstiņus un priecājas par to vien, ka veikalos dabū redzēt to, ko savos spēka gados, kosmosa iekarojumu ērā, neredzēja ne sapņos. Jebšu, kā vietējie politiķi izteikušies centrālajos medijos — Preiļu pili saglabāt par spīti citām, aktuālākām vajadzībām. Citiem vārdiem runājot, — par spīti cilvēkiem, jo vajadzības taču ir cilvēkiem. Večukus gan var salikt ragaviņās un aizvest uz mežu. Sevišķi ērti to darīt tagad, kad meži iztīrīti pa tukšo, celmi vien lūdos. Katram iznāks pa celmam, uz kura piemesties, un vēl pāri paliks.

Bet bērni? Nav ko uztraukties. Valsts par viņiem domā. Tagad pat tiek spriests par 40 miljonu pieskiršanu trīs jaunu, modernu cietumu celtniecībai. Jo raugi, ārzemju gudrie eksperti apsekojuši un par sliktām atzinuši Latvijā esošās ieslodzījumu vietas. Tā ka ar steigu jābūvē jauni. Nacionālās bibliotēkas būvniecība lai pagaida. Bet ar bērnu vai pensionāru stāvokli ārzemju eksperti netiek vis iepazīstināti. Tādas ziņas, kā, piemēram, augstāk minētās par ceturto daļu pensionāru, kas saņem tikai pusi no iztikas minimuma, viņiem netiek noliktas priekšā. Vai arī tas, ka tā dēvētais patēriņa groza izmaksas nav pārskatītas kopš 1991. gada. Ko jūs gan iedomājaties, tā teiktu politiķi, kas pēdējā laikā labprāt lieto šādu teicienu, atbildot uz uzmanīgo žurnālistu kaitinošajiem jautājumiem.

Laikam gan esmu rīkojusies slikti, slejas rakstīšanā izmantojot asus vārdus. Vajadzēja taču aplaudēt jaunajai valdībai. Vienpadsmitajai pēc skaita. Skolu mācību grāmatās pēdējā laikā vairs neraksta premjerministru uzvārdus. Tāpat jau rudenī iesāks ar vienu, pavasarī mācības pabeigs ar citu valdības galvu.

Aplaudēsim rekordistiem!

L. Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

Līvānos		Preiļos		Līvānos		Preiļos		
Gaļa, zivis, olas								
Gurna gaļa	1,79	1,90-2,0	Nieres	—	0,70-0,80	Burkāni	0,15-0,20	
Plecs	1,60	1,65	Tauki	—	0,70-0,80	Kāposti	0,12	
Kakla karbonāde	2,35	2,0	Maltā gaļa	—	1,75	Skābēti kāposti	0,40-0,50	
Karbonāde	2,50-2,75	2,60	Aitas gaļa	—	1,55-2,10	Dzērvenes	1,0	
Kārtaine	1,55	1,65	Tēja gaļa	—	0,85-2,10	Puravi	0,60	
Speķis	0,90-1,05	1,30	Karpas	1,35	1,25	Sīpoli	0,20	
Galva	0,70	0,70-0,80	Paipalu olas	—	1,20 (20 gab.)	Kīloki	0,15-0,20	
Stilbiņi	—	1,10-1,20	Olas	0,70	—	Kabači	0,20	
Kājas	—	0,75-0,80	Piens	0,20	—	Rāceņi, kāji	0,40	
Ribiņas	1,45	1,10-1,20	Krējums	1,0	—	Pupiņas	0,60	
Kauli	0,70	0,40-1,10	Sviests	1,70	—	Linsēklu eļļa	—	
Aknas	1,30	1,35-1,40	Biezpiens	0,90	—	Linsēklu rauši	—	
Sirds	—	1,30	Siers	1,70	—	Auzas	—	
Plaušas	—	0,80	Dārzeņi, augļi, ogas				Mieži, kvieši	0,10
			Kartupeļi	0,12-0,15	0,12-0,14	Linsēklas	—	
			Bietes	0,20	0,15-0,20	Medus	2,20-2,50	
						Vārītas bietes	0,30	

LAUKSAIMNIEKIEM

Latgales zemnieki iesoļo Eiropā ar ekoloģisku pārtiku un labiem sasniegumiem

● Daugavpils rajona Līksnas pagasta bioloģiskās saimniecības īpašniece Agnese Sitņika uz Preiļiem bija atvedusi bitīšu spēlmanīņu kolekciju, kuras papildināšana ir viņas ģimenes locekļu hobijs. Saimniecība jau trīs gadus nodarbojas ar ekoloģiski tīra medus ražošanu. Pašlaik drav ir 47 medus nesēju saimes.

Pagājušajā piektdienā, 26. novembrī, Preiļu kultūras namu uz visu dienu bija «ieņēmuši» zemnieki. No rīta gadskārtējā konferencē tikās Latgales rajonu bioloģisko saimniecību īpašnieki. Pēcpusdienā kopā pulcējās un par reģiona attīstības iespējām diskutēja Preiļu rajona lauksaimnieki. Pēc tradīcijas, saiets noslēdzās ar zemnieku balli līdz vēlai nakts stundai.

Veselīgi produkti – veseli ļaudis

Bioloģiskās lauksaimniecības produktiem ir laba slava. Par to, ka bez minerālmēsliem un ķīmikālijām izaudzēta pārtika ir veselīga, neviens vairs nav jāpārlicina. Veikalos pircēji arvien biežāk izvēlas produktus ar preču zīmi «Latvijas ekoproducts», tā rūpējoties par savu un ģimenes locekļu veselību un labsajūtu. Savu artavu šīs produkcijas saražošanā devuši arī tie vairāk nekā simts ekozemnieki no Preiļu, Daugavpils, Rēzeknes, Ludzas un Krāslavas rajoniem, kuri sprieda par bioloģiskās lauksaimniecības turpmāko virzību Preiļos un bija atveduši uz izstādi degustāciju visdažādāko produkciju.

Ar savu viedokli par situāciju nozarē «Novadniekam» pastāstīja Latvijas lauksaimniecības bioloģisko apvienību biroja vadītāja Dace Kalniņa (attēlā):

— Preiļu rajonā ir lielākais bioloģisko saimniecību skaits valstī (uz atbalsta maksājumiem pieņemti 125 Preiļu rajona zemnieki, pēc skaita nākamais ir Cē-

su rajons ar 105 pieteikumiem). Latgalē ir bioloģiskajai saimniecīšanai pateicīga vide, zemnieki saskata nozarei labas attīstības perspektīvas. Taču ir kāda problēma, kas kavē virzību, — at-tālums līdz lielākajām pilsētām, tajā skaitā arī līdz Rīgai, kur ir vispateicīgākais ekoloģiski audzētās produkcijas noieta tirgus. Risinājums ir viens — produkcijas pārstrāde pēc iespējas tuvāk ražošanai vietai. Tāpēc ir jāveicina kooperācija reģionā. Tikai apvienojoties, iespējams produkciju nogādāt patērētējiem pietiekamos daudzumos un labā kvalitātē. Preiļos šis process tikai nupat sācies, izveidoti pirmie kooperatīvi.

Ne viss dārzā un tīrumā audzētais ir preču produkcija. Uz tirgu un veikalu tiek sūtīti labākie bioloģiskie produkti — svaigi, garšīgi, kvalitatīvi. Tas, ka zemnieks savā tīrumā nelieto minerālmēslus un ķīmikālijas, vēl nenozīmē, ka saimniecībā tiek ražota bioloģiski tīra produkcija. Augam, dzīvniekam nepieciešams nodrošinājums ar barības vielām, kas jāpanāk alternatīviem līdzekļiem. Šī iemesla dēļ produkcijas pašizmaksa ir augstāka, taču iedzīvotāju lielas daļas pirktspēja ir zema, zemnieki nevar savai izaudzētajai produkcijai cenu kāpināt.

Lauksaimnieku apvienība aug un nostiprinās

Preiļu rajona lauksaimnieku apvienība (PRLA) šogad papildinājusi ar 67 jauniem biedriem, pavisam šajā sabiedriskajā organizācijā ir 343 biedri. Ar apvienības aktīvu līdzdalību, sniedzot konsultācijas un nepieciešamo infor-

māciju, rajonā izveidotas trīs kooperatīvās sabiedrības: lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība «Alači-1», «Apeins» un bioloģiskās lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība «Produkts veselībai». Šie kooperatīvi ir uzsākuši aktīvu darbību, tādējādi veicinot saražotās produkcijas konkurētspēju tirgū.

Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības valdes sēdēs un darba grupās gada laikā izskatīti aktuāli nozaru jautājumi, tika sniegti

Preiļu piena pārraudzības biedrības darbības rezultāti				
Gads	Ganāmpulku skaits	Govju skaits	Vidēji ganāmpulkā	Izslaukums kg
1999./2000.	80	626,9	7,8	4455
2000./2001.	134	1482,8	11,1	4077
2001./2002.	173	2001	11,6	4840
2002./2003.	185	2234,6	12,1	5035
2003./2004.	369	3312,5	9,0	5091

● Rudenīga un sēnu pilna meža smaržu Preiļu kultūras namā ienesa individuālā uzņēmuma «Pārsla» produkcija — saldēta baravikas un gailenes. Diemžēl Latgales iedzīvotājiem šie kārti mi, ko demonstrē ceha vadītāja Maruta Kokina, iet secen, jo produkcijas lielākā daļa tiek eksportēta vai arī realizēta «Rimi» lielveikalos Rīgā.

priekšlikumi lauksaimniecības sekmīgai attīstībai atbilstoši reģiona lauksaimnieku interesēm.

Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības biroja vadītāja Valija Ruisa (attēlā) atzīst, ka šis gads gan Latvijai kopumā, gan lauksaimniekiem ir pagājis Eiropas Savienības zīmē:

— Esam piepulcējušies to valstu lokam, kur ir augsts dzīves labklājības līmenis. Tomēr mūsu prātus arvien vēl nodarbina neziņa un bažas par nākotni — kā būs, kā dzīvosim jaunajos apstākļos, vai spēsim izpildīt augstās ES prasības, vai vietējie ierēdņi ir darījuši visu, lai mēs to spētu.

Mūsu lielākā problēma ir tā,

ka, lūkojoties nākotnē, bieži vien spējam saskatīt tikai problēmas. Taču labākais veids, kā tās veiksmīgi risināt, ir apzināt savas iespējas, iegūt arvien plašāku informāciju. Sadarbībā ar pašvaldībām un lauksaimniecības konsultāciju biroja speciālistiem organizēti semināri, lai veidotu izpratni par ES prasībām atbilstošu kritēriju ieviešanu saimniecībās, īpaša uzmanība veltīta piena kvotu sistēmas ieviešanai. Notikuši semināri ar piena lopkopības pārraugiem, mākslīgās apsēklošanas tehnikiem un pašvaldību lauksaimniecības konsultantiem.

Semināros tika stāstīts par ES tiešajiem maksājumiem, par Lauku attīstības plāna pasākumiem, īpašu uzmanību veltot pasākumam «Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai».

Preiļu piena pārraudzības biedrības gada balvas ieguvēji

Lielākais slaucamo govju ganāmpulks — paju sabiedrība agrofirma «Turība» (174 govīs).

◆ **Nominācijā ar izslaukumiem virs 7000 kg piena no govīm labākos rezultātus sasniedzis Galēnu pagasta zemnieks Aldis Meikulāns no Galēnu pagasta — 7112 kg.**

◆ **Nominācijā ar izslaukumiem virs 6000 kg piena no govīm gada balvas ieguvuši:**

Voldemārs Adamovičs no Riebiņu pagasta — 6458 kg;

Pēteris Lojāns no Līvānu novada — 6418 kg;

Jānis Domulis no Saunas pagasta — 6388 kg;

Silvija Circene no Galēnu pagasta — 6326 kg;

Jāzeps Sermais no Galēnu pagasta — 6270 kg;

Juris Pudulis no Stabulnieku pagasta — 6096 kg.

◆ **Nominācijā ar izslaukumiem virs 5000 kg piena no govīm gada balvas ieguvuši:**

Jāzeps Ivanāns no Stabulnieku pagasta — 5654 kg;

Jānis Ugainis no Saunas pa-

gasta — 5783 kg;

Ivars Gedušs no Līvānu novada — 5782 kg;

Ināra Čingule no Rušonas pagasta — 5762 kg;

Jāzeps Lazdāns no Vārkavas novada — 5720 kg;

Māris Ormanis no Vārkavas novada — 5685 kg;

Silvija Bračka no Līvānu novada — 5605 kg;

Pēteris Neicenijs no Vārkavas novada — 5563 kg;

Uldis Brūvers no Rudzātu pagasta — 5529 kg.

◆ Par Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības aktīvākajiem dalībniekiem 2004. gadā atzīti: **Arnis Opolais** (Galēnu pagasts), **Silvija Opolā** (Galēnu pagasts), **Ina Mičule** (Stabulnieku pagasts), **Ināra Meikulāne** (Galēnu pagasts), **Dominikss Jauja** (Līvānu novads), **Modris Klauzs** (Rudzātu pagasts), **Silvija Pastare** (Saunas pagasts), **Valentīna Lukaševiča** (Preiļu novads) un **Ruta Norkārkle** (Vārkavas novads).

◆ Gada balvas kooperācijas veicināšanā saņēma **Jānis Gavaris** (Preiļu novads) — koopera-

tīva «Produkts veselībai» valdes priekšsēdētājs, **Jānis Kupris** (Galēnu pagasts) — kooperatīva «Apeins» valdes priekšsēdētājs, **Dzidra Keštere** (Riebiņu pagasts) — kooperatīva «Alači» valdes priekšsēdētāja, **Inese Magdalenoka** — Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja augkopības speciāliste.

◆ **Aktīvākie projektu iesniedzēji** Eiropas Savienības struktūrfondu finansējuma saņemšanai: zemnieku saimniecības «Korsikova» īpašnieks **Anatolijs Mūrnieks** (Preiļu novads), zemnieku saimniecības «Dambīši 2» īpašnieks **Alberts Dambītis** (Rudzātu pagasts), zemnieku saimniecības «Bīrzes» īpašnieks **Vitālijs Litavnieks** (Sutru pagasts), zemnieku saimniecības «Jāņu mājas» īpašnieks **Vitālijs Livmanis** (Pelēču pagasts).

◆ Par labākajiem lopkopības pārraugiem 2004.gadā atzīti: **Janīna Poplavska**, **Dzintars Rancāns**, **Ilga Bogotais**, **Anastasija Prikule**, **Silvija Bračka** un **Tereziņa Jaunromāne**.

INFORMĀCIJA

Silajāņu pamatskolā konstatēta saslimšana ar cūciņām

Silajāņu pamatskolā konstatēti vairāki saslimšanas gadījumi ar cūciņām, «Novadnieku» informēja Silajāņu pagasta padomē. Preiļu rajona epidemioloģe, daktare Daina Pliča mierina – satraukumam nav pamata, jo saslimšana vairāk skārusi pieaugušos.

Saslimušo vidū ir kāda skolotāja, pirmsskolas vecuma bērnu grupas auklīte un kāds bērns, kuri iepriekš nebija saņēmuši vakcīnu pret šo slimību. Kopš astoņdesmito gadu sākuma visi bērni vecumā līdz septiņiem gadiem saņem atkārtotu vakcināciju, tāpēc viņus šī slimība neapdraud. Saslimt var tikai tikai tajā gadījumā, ja bērni kādu iemeslu dēļ šīs vakcīnas nav saņēmuši.

L.Kirillova

Vardarbība ir plaša, bet par to tiek noklusēts

Mācās, kā palīdzēt vardarbībā cietušiem bērniem

Rajona pašvaldību sociālie darbinieki, bāriņtiesu un pagasttiesu pārstāvji, speciālisti bērnu tiesību aizsardzības jomā, policisti, skolu psihologi un pat rajona prokurors piedalījās trīs dienas notiekošā seminārā «Vardarbības veidi un raktiskās palīdzības iespējas vardarbībā cietušiem bērniem». To organizēja Latvijas Pašvaldību mācību centrs sadarbībā ar Bērnu un ģimenes lietu ministriju projekta «Speciālistu apmācība darbam ar vardarbībā cietušiem bērniem» ietvaros. Pirmajā semināra daļā, kas notika 25. oktobrī, klātesošie noklausījās lekcijas par tēmām «Izpratnes par vardarbību veidošana: galvenie jēdzieni, riska faktori, sabiedrībā pastāvošie mīti», «Vardarbības pret bērnu veidi», «Vardarbības atpazīstamības pazīmes». 16. novembrī klausītāji no jauna pulcējās kopā uz semināra otro daļu. Šajā reizē uzmanība bija pievērsta tēmai «Palīdzības sniegšanas iespējas vardarbībā cietušiem bērniem: saskarsmes īpatnības un vides prasības.» Sīkāk tika analizētas tēmas par bērna intelektuālās un emocionālās attīstības īpatnībām, profesionālās izvēles un personīgās vērtību sistēmas nozīmi attiecībā ar cietušo bērnu, attiecību un sarunu veidošanas pamatprincipiem, atbalsta sniegšanas un savstarpējās uzticības veidošanu.

1. decembrī notika semināra pēdējās nodarbības. Lektore Inese Tone ar klātesošajiem apsprieda tēmas par iestāžu sadarbības iespējām, formām un metodēm, kā arī par tiesību aktiem. Tuvāk ti-

ka izskatīti jautājumi par starpdisciplināro komandu darbu, dokumentācijas sistēmas un informācijas nodošanas robežām, ievērojot konfidencialitāti, kā arī par sociālu, psiholoģisku un juridisku palīdzību bērnam un ģimenei.

Cietušajiem jābēguļo, varmākas paliek

Uz «Novadnieka» jautājumu, vai likumdošana attiecībā uz vardarbībā cietušajiem bērniem valstī ir pietiekami labi sakārtota, lektore Inese Tone, Rīgas domes Labklājības departamenta sociālās pārvaldes priekšnieka vietniece, atbildēja, ka tas patiešām tā ir, bet jautājums ir par to, kā tiek pildītas tajā paredzētās normas.

— Bez tam cilvēki nereti neapzinās, ka ir kļuvuši par vardarbības upuriem, — teica Inese Tone. — Vai vienmēr cietušās sievietes un bērni, kam nodarīts pāri, ar iesniegumu griežas pēc palīdzības policijā? Bieži vien vardarbības gadījumi tiek noklusēti, un cietušie piedod varmākām. Otra problēma ir tā, ka bērnam, pat ja viņš ir saņēmis rehabilitācijas kursu, pēc tam jāatgriežas tajā pašā ģimenē, kurā cietis no pārinodārijuma. Nenotiek audzināšanas darbs ar varmāku vai arī ar sievieti, bērna māti. Problēma ir arī tā, ka varmācību piedzīvojušajai sievietei ar bērnu nav kur palikt. Ārzemēs šis jautājums ir atrisināts, ierīkotas īpašas mājas un dzīvokļi, kur patverties.

— Kas ir tie cilvēki, kam jāseko līdz šiem notikumiem?

— Ja ir notikusi vardarbība, cietusi persona var griezties gan policijā, gan pie sociālajiem darbi-

niekiem, tāpat arī bāriņtiesā vai pagasttiesā. Ja cilvēks guvis miesas bojājumus un nonācis slimnīcā, arī mediku pienākums ir par to ziņot policijai.

— Kāds, jūsuprāt, ir iemesls, tik plaši izvērstai vardarbībai jauniešu vidū?

— Nereti tās ir psiholoģiska rakstura problēmas. Piemēram, izjūtot sociālo nevienlīdzību. Skolotāji vai psiholoģiskie darbinieki noslogotības dēļ ne vienmēr to pamana un necenšas izveidot labu mikroklimatu.

— Vai Rīgā ir atrisināts jautājums par to, kur palikt vardarbībā cietušajiem?

— Rīgai ir nauda, un mēs varam apmaksāt psihoterapeita palīdzību gan varmākam, gan arī mātei, kura paliek viena pati, kamēr viņas bērns iziet rehabilitācijas kursu. Bet problēma jau ar to netiek atrisināta, jo mums nav dzīves vietu, ko piedāvāt sievietei, ja viņa nolēmusi šķīrties no varmācīgā vīrieša. Nākamā gada plānā paredzēts, ka esam ar mieru šo pakalpojumu pirkt no jebkuras organizācijas, kas varētu piedāvāt pajumti vardarbībā cietušai sievietei ar bērnu.

— Vai nav pretdabiski tas, ka vardarbības gadījumos sava dzīvesvieta jāpamet cietušajam, bet pārinodārijs paliek un bauda ierastās vides labumus?

— Protams, tas ir pilnīgi acgārni. Citviet pasaulē ir tāda pieredze, ka varmāku no dzīvojamās platības izdzen, bet pie mums augstāk par cilvēka tiesībām tiek stādītas īpašuma tiesības. Taču mēdz būt arī tā, ka cietušajai sievietei pēc kāda laika pārinodārijums piemirstas, viņai kļūst žēl varmākas un pieļauj atgriešanos.

Iekautišānu uzskata par normālu

Uz kādiem jautājumiem atbildes semināru laikā meklēja skolu psihologi un ar kādām problēmām savā tiešajā darbā nācies saskarties, atbildēja semināra dalībnieki.

Līga Tumašova:

— Mani interesē tas, kā pareizi jāorganizē psihologu sadarbība ar citām institūcijām: ar policiju, ar prokuratūru, ar sociālo dienestu, kādi tām pienākumi. Man ar šiem dienestiem jau ir nācies strādāt.

Esmu sastapies arī ar vardarbības izpausmēm. Reizēm to gan ir grūti konstatēt. Jārīkojas ļoti uzmanīgi, lai aizstāvētu bērnu, nevis kādu citu intereses. Ļoti sarežģīti ir noteikt un pierādīt psiholoģisko vardarbību, bet diemžēl šo gadījumu ir vēl vairāk nekā fiziskas vardarbības.

Juris Stičinskis:

— Vardarbība ir izplatīta, bet bieži vien šādi gadījumi tiek noklusēti. Sociālajiem darbiniekiem, psihologiem un vecākiem šajā jomā jāstrādā daudz vairāk. Noklusēts tiek tāpēc, ka daudzi vienkārši nezina, kas ir vardarbība un iekautišānu mājās vai citus pazemojošus sodus uzskata par normālu lietu. Bez tam valstī nav plašas rehabilitācijas programmas šādiem gadījumiem. Nu, atklāja vardarbību, bet ko darīt tālāk, nezina ne ģimene, ne dienesti. Rīgā ir rehabilitācijas centri bērniem, bet Preiļos vai reģionā tāda nav. Tie noteikti vajadzīgi, lai izmainītu situāciju.

Stipri izplatījusies vardarbība vienaudžu vidū. Pusaudži no datorspēlēm aizguvuši uzskatus, ka katram ir «piecas dzīvības», un

attiecīgi arī rīkojas. Par to liecina arī Jēkabpilī notikušais šokējošais gadījums, kad viens zēns ar beisbola nūju uzbruka otram un stipri sakropļoja. Skolās nenotiek nekāda audzināšana šajā jomā, ar pusaudžiem par šādām tēmām netiek runāts. Bet sākums tam visam ir ģimenēs. Vardarbība atkarīga arī no attiecībām ģimenē, no audzināšanas stila.

Vardarbība pret bērniem arī rajonā

Cik bērnu vardarbības gadījumu šogad konstatēts Preiļu rajonā? Uz šo «Novadnieka» jautājumu atbildēja rajona izglītības pārvaldes speciāliste bērnu tiesību aizsardzības jautājumos Anita Džeriņa:

— Šogad rajonā reģistrēti trīs smagi seksuālais vardarbības gadījumi ar nepilngadīgajiem. Šīs lietas virzās tālāk, un man nav tiesību komentēt to gaitu. Vecāku fiziskā vardarbība pret bērniem šogad nav reģistrēta, bet diemžēl savstarpēji piekaušanas gadījumi notikuši pusaudžu vidū. Vienam no vainīgajiem piespriesta uzturēšanās mācību un pāraudzināšanas iestādē Strautiņos. Psiholoģiskās vardarbības gadījumus neesam varējuši noteikt. Ar šādā veidā cietušajiem strādā psihologi, kuri nedrīkst izpaust saņemto informāciju.

Gribu piebilst, ka rajona izglītības pārvaldē izveidots psiholoģiskās palīdzības centrs, kur psihologi pieņem trīs reizes nedēļā.

Vardarbības gadījumi ļoti bieži tiek noklusēti. Tā arī paliek bērna sirsniņā kā sāpošs, iedūris ērkšķis.

L.Rancāne

Skolēni rāda, kā iepazīnuši Latviju un pasauli

Rajona bērnu un jauniešu centrā noslēdzies ceļojumu un pārgājienu aprakstu konkurss «Iepazīsti Latviju un pasauli».

Par labākajiem atzīti desmit darbi. 1. – 4. klašu grupā teicamu vērtējumu saņēma Dravnieku pamatskolas 3. un Līvānu 2. vidusskolas 4. a un b klases skolēnu darbi. 5. – 8. klašu grupā visatzinīgāko žūrijas vērtējumu ieguva Aizkalnes pamatskolas 4. un 5. klases, Līvānu 1. vidusskolas 5. c klases, Rīmicānu pamatskolas 5. – 9. klases, Rušonas pamatskolas 7. klases, Priekuļu pamatskolas 7. klases, Vārkavas vidusskolas tūrisma pulciņa, Salas pamatskolas 8. klases un Vārkavas pamatskolas 8. klases skolēnu sagatavotie apraksti. Šie darbi nosūtīti Rīgas

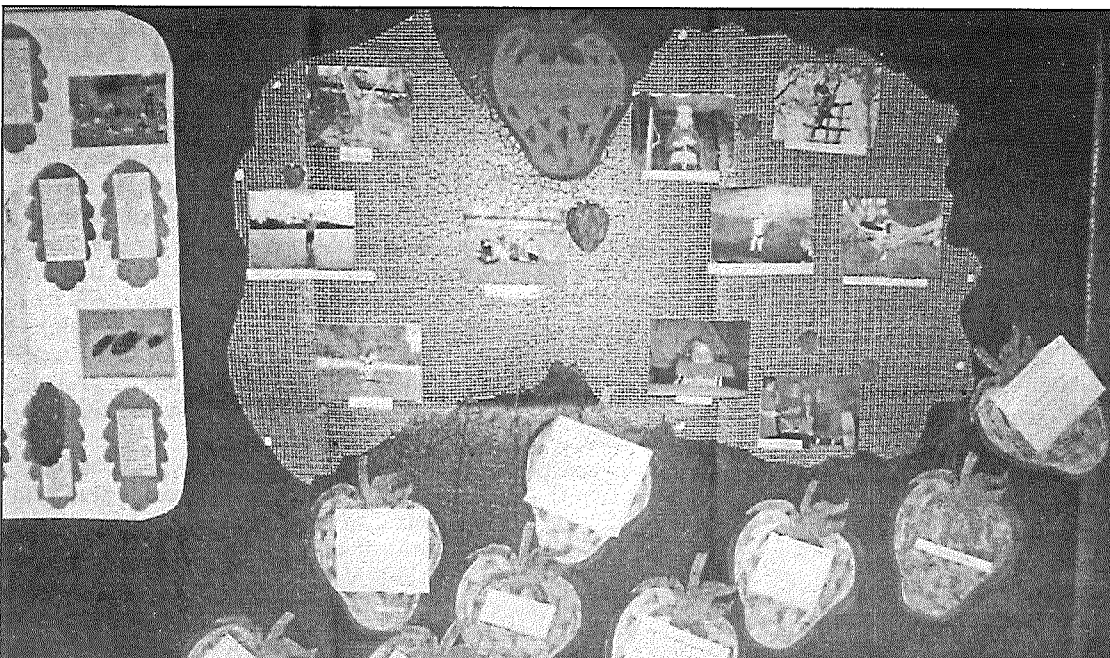
pilsētas atklātajam ceļojumu un pārgājienu aprakstu konkursam, bet autori saņēma diplomus. Žūrijas pienākumus veica rajona bērnu un jauniešu centra pedagogi, kā arī rajona skolēnu domes locekļi.

13 aprakstu veidotāji saņēma atzinību par originalitāti un radošu darba noformējumu.

Pavisam konkursā piedalījās 18 rajona skolas ar 51 ceļojumu un pārgājienu aprakstu.

L.Rancāne

● Aglonas internātvidusskolas 9. klases skolēnu gatavotais ceļojumu apraksts bija starp tiem, kas ieguva atzinīgu vērtējumu par interesantu noformējumu.

LĪVĀNU NOVADĀ

Iedzīvotāju un HES konfliktā iesaistās dome

Līvānu novada domes deputāti beidzot vienojās uzsākt plānveidīgu darbību Straumes HES darbības izvērtēšanai Līvānos. Lai gan pagājuši jau četri gadi, kopš dota atļauja elektrostacijas atjaunošanai, iedzīvotāji turpina rakstīt sūdzības gan Līvānu novada domei, gan dažādām valsts instancēm un ministrijām.

Iedzīvotāji neatkāpjās no pārliecības, ka HES ūdenskrātuvē uztur pārāk augstu ūdens līmeni (maksimālais pieļaujams ir 87,20 metri), tādēļ ūdens privātmāju akās nav lietojams uzturā, pastāvīgā mitruma ietekmē pūst un bojājas māju pamati un sienas, ūdeni

slīgst pagrabi un mazdārziņi purvojas. Savukārt SIA «Mežrozīte HES» īpašnieka Juris Galvanovskis nepiekrīt iedzīvotājiem un skaidro, ka veicis gan pagrabu hidroizolāciju 10 mājām, gan uzvedis zemi gruntsgabaliem, lai celtu to līmeni, gan izmaksājis kompensācijas. Pēc uzņēmēja domām, daži no protestētājiem vēloties gūt materiālu labumu no šī konflikta. Abas nesamierināmās puses tika uzklauštas šī gada 10. novembra domes tautsaimniecības komitejas sēdē, taču kompromisu arī šoreiz rast neizdevās.

Daudzas reizes cilāto jautājumu deputāti atkārtoti skatīja domes sēdē. Tā kā šo gadu laikā veiktas neskaitāmas īpašumu apsekošanas un pārrunas gan ar vie-

Nedrošo situāciju uz apvedceļa Rožupē novērsīs ar barjeru

Gājējiem bīstamā situācija, kas radusies uz Līvānu novada Rožupē ierīkotā apvedceļa sakarā ar tilta būvi pāri Dubnai jau decembrī tiks novērsta, ierīkojot barjeras gājēju un braucamās joslas atdalīšanai. «Novadnieks» jau rakstīja («Novadnieks», 2004., 12.10.), ka šajā vietā ir apdraudēta gājēju, īpaši skolasbērnu, drošība, par ko nobažījušies vietējie iedzīvotāji. Līvānu novada dome ar preten-

zijas grūzās attiecīgajās institūcijās. Šis nedēļas sākumā Rožupē tikās visu ieinteresēto pušu būvdarbu pasūtītāja – Satiksmes ministrijas a/s «Ceļu inženieris», izpildītāju – SIA «Viadukts», Līvānu novada pašvaldības, kā arī a/s «Valsts ceļi» Preiļu nodaļas pārstāvi. Panākta vienošanās, ka jau tuvākajā laikā gājēju josla no ceļa braucamās daļas tiks atdalīta ar barjeru. Barjeras tiks ierīkotas uz apvedceļa upes vienā un

otrā pusē.

Kā informēja Līvānu novada domes tehnikais eksperts Jānis Liepa, barjeras ierīkošana notiks par tilta būvdarbu pasūtītāju līdzekļiem. Vienlaikus pasūtītāji meklēs arī papildfinansējumu, lai apmaksātu darbu strādniekiem, kas veiks gājēju joslas attīrīšanu no sniega, jo mehanizētā veidā tas nebūs izdarāms.

L.Rancāne

nu, gan otru pusi, kas nav devušas rezultātus, domnieki vienojās, ka laiks pieņemt nopietnākus lēmumus un veikt neatkarīgu un kvalificētu ekspertīzi, kas izvērtēs, vai mitruma izcelsmes iemesls ir saistīts ar HES darbību.

Domes priekšsēdētājam uzdots nodrošināt SIA «Mežrozīte HES» piederšās elektrostacijas ietekmes uz gruntsūdens līmeņa celšanos ekspertīzes veikšanu, pieaicinot kvalificētus ekspertus. Vajadzības gadījumā A.Vaivods uzņemsies vadošo lomu iedzīvotāju likumīgo interešu aizstāvēšanai. Turpmākā domes darbība plānota divos virzienos: izpētīt visus ar HES saistītos juridiskos dokumentus, saskaņojumus ar instancēm un līgumus, kas slēgti ar do-

mi, otrs virziens — algot kvalificētus un neatkarīgus ekspertus, kas izvērtēs spēkstacijas lomu īpašumu bojāšanā, kā arī noteiks, kādu pasākumu veikšana varētu dot situācijas uzlabojumu. Iespējams, ka viens no risinājumiem varētu būt gruntsūdens atsūkšanas stacijas izbūve, kas sākotnēji bijusi plānota, taču nav izbūvēta.

Uzsāktais process varētu būt ilgstošs un arī dārgs. Pašvaldība šajā gadījumā nevēlas vērsties pret uzņēmumu, taču iedzīvotāju sūdzības par īpašuma bojāšanu nedrīkst ignorēt. Daļa pašvaldības deputātu jau tagad oficiāli atzina, ka 2000. gada 11. jūlija ārkārtas domes sēdes lēmums «Par Straumes HES atjaunošanas projektu» bijusi nopietna kļūda.

Iedzīvotāju sūdzības par HES ietekmi jau nonākušas līdz Valsts kancelei un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, kura Līvānu domei lūgusi sniegt izvērtēšanas atbildes jautājumus, kas saistīti ar būvatļauju izsniegšanu un veiktajiem saskaņojumiem HES būvniecības veikšanai, sabiedriskās apspriešanas organizēšanu un tās rezultātiem, kā arī to, kādā veidā tiks novērtēts HES radītais zaudējums iedzīvotājiem, un kas — dome vai SIA «Mežrozīte HES» — segs radušos zaudējumus mājāsaimniekiem.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Līvānieši atceras Balto skolu

30. novembra novakarē aptuveni 30 līvānieši — bijušie Baltās skolas audzēkņi un skolotāji — atkal nāca uz savu skolu. Ne vairs uz stundu kā pirms 30, 40 vai 50 gadiem, bet uz atmiņu pēcpusdienu sveču gaismā.

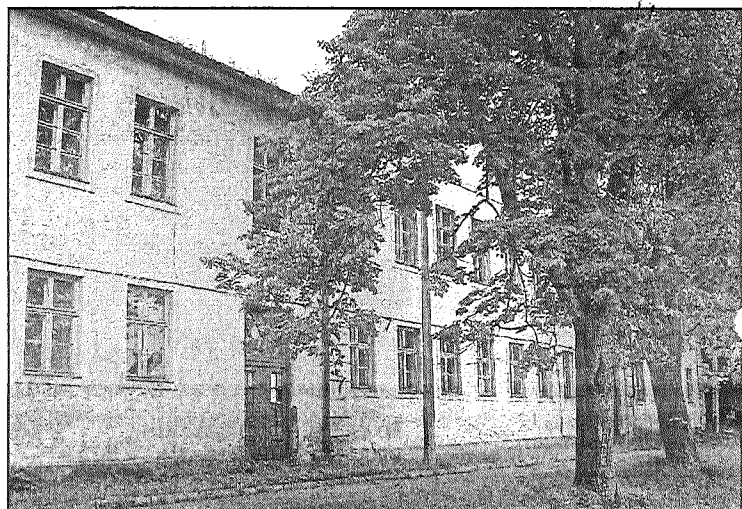
Ikvienu atnācēju skolas vestibāla sagaidīja jaunieši, kas katram pasniecda kūpošas piparmētru tējas tasi un pa svecēm izgaismotām kāpnēm vedināja skolas otrajā stāvā, kur vienā no klašu telpām ikvienam bija iespēja satikties atmiņās ar saviem klasesbiedriem un skolotājiem. Atmiņās dalījās skolotāji Lidija Kalinka, Ausma Pinkule, Astrīda Nikitova, Anna Pabērza un citi pedagogi, kā arī dažādu gadu izlaidumu skolēni. Pasākuma dalībnieki atzina, ka ne jau ēka veido leģendu ap sevi, bet gan cilvēki, kas tajā mit — ar savu attieksmi, ar rakstura īpašībām, ar humora izjūtu, taisnīgumu, cilvēcību un čaklumu. Baltās skolas skolotāji bija stingri, taču arī ļoti taisnīgi, iejūtīgi. Zīmīgi, ka visvairāk pateicības vārdu tika pausts

skolotājiem, kas prata būt stingri un prasīgi, ieaudzinot jaunajā paaudzē pienākuma apziņu un izcilas zināšanas katrs savā priekšmetā. Skolotāji bijuši lieli teātra spēlētāji, aizrautīgi joku plēsēji, dejotāji, garīgi bagāti un zinoši ne tikai savā priekšmetā, bet arī dažādās dzīves gudrībās. No atmiņu dzīlēm tika arī celts ne viens vien humoristisks notikums, bet daži pasākuma dalībnieki pat satika savus klasesbiedrus, ko ļoti bija vēlējušies sastapt. Atmiņās atkal tika atsaukti Baltās skolas pavasari ar lielajiem plūdiem, skolas sporta laukuma veidošana, skaistā strūklaka un lielā sarīkojumu zāle, cerīnkrūmi pagalmā, siltumnīcas un skolas izmēģinājuma laucīņos pavadītie brīži. Kopīgi tika dziedāts «Silavas valsis» un atsaukti atmiņā izlaiduma brīži, kā arī skolas gadu rezgalības, kurās iesaistījās ne vien bērni, bet nereti arī paši skolotāji. Pateicības vārdi tika ne vien pedagogiem, bet arī Baltās skolas «sargeņģelim» un leģendai — Lūcijai Jefimovai, kura visus šos gadus uzmanījusi un sargājusi skolas ēku no postī-

tājiem, glabājot skolas atslēgas un uzraugot apkārtni. Darbam skolas saimniecībā Lūcijas kundze atdevusi 42 gadus.

Baltā jeb Lielā skola ir balta mūra ēka Dubnas krastā, kur no 1928. līdz 1971. gadam darbojās Līvānu sešklasīgā pamatskola un vēlāk vidusskola. Pēc tam ēkā atradās dzīvokļi, internāts, vakarskola, daudzus gadus un arī tagad tā ir praktiski neapdzīvota, ja neskaita dažus dzīvokļus ēkas vienā spārnā. Līvānu novada domes jaunatnes lietu komisija vēlējās skolas ēkā sapulcināt kopā visas paaudzes, lai jaunieši uzzinātu vairāk par Baltās skolas skolotājiem un tradīcijām, savukārt jaunieši sanākušajiem sniedza muzikālus priekšnesumus. Pasākuma organizatori personīgi pateicās Lūcijai Jefimovai, Anitai Gavarei, Gunāram Luriņam, Terēzijai Rubenei, Skaidrītei Šķimelei un Inesei Magdalenokai.

Pasākuma noslēgumā visi klātesošie tika iepazīstināti ar Baltās skolas atjaunošanas iecerī, kas ir viena no dubultprojekta «Baltā skola» — Latgales reģiona sociāli

● Baltā skola Līvānos Dubnas krastā, kurā no 1928. līdz 1971. gadam mācījās līvānieši.

ekonomiskajai attīstībai» sastāvdaļām. Projektu, kas sastāv no divām daļām, Līvānu novada dome plāno iesniegt ES Phare 2003 Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā programmā. Projekta apstiprināšanas gadījumā iegūtais finansējums varētu pārsniegt pusmiljonu eiro, no kura domes līdzfinansējuma daļa nebūs

lielāka par 5-10%. Baltās skolas turpmākā izmantošana varētu būt saistīta ar inovāciju un zinātnes centra izveidi, kas būs vienīgais tāda veida veidojums Latvijā un darbosies saslēgts vienotā tīklā ar līdzīgiem centriem Eiropā. Šobrīd jau uzsākts darbs pie Baltās skolas tehniskā projekta izstrādes.

G.Kraukle

Piedalās stāstnieku un rotaļnieku konkursos

27. novembrī Rīgas Latviešu biedrības nams pulcināja valsts labākos stāstniekus un rotaļniekus uz konkursu «Teci, teci, valodiņa!» un «Lielais rotaļnieks» finālu. Latgales novadu pārstāvēja deviņi labākie stāstnieki un pieci rotaļnieki.

Katram konkursa «Teci, teci, valodiņa!» dalībniekam bija jāpastāsta latviešu tautas pasaka, jāizstāsta atgadījums no savas, draugu vai vecāku dzīves, kā arī jāpastāsta anekdote, mēles mežģis vai ātruna.

Konkursantus vērtēja kompetenta žūrija: Folkloras krātuves speciālists Guntis Pakalns, LU Et-

niskās kultūras speciāliste Māra Mellēna, izcila stāstniece Aija Kaminska.

Ar izciliem panākumiem konkursos piedalījās mūsu rajona bērni. Stāstnieku konkursā «Teci, teci, valodiņa!» 1. pakāpes diplomu un «Dižā stāstnieka» titulu ieguva Raivis Ūzuliņš — Dravnieku pamatskola (sagatavoja mamma, skolotāja S.Ūzuliņa), Ervīns Pundurs — Rudzātu vidusskola (sagatavoja mamma), Artis Ērglis — Vārkavas vidusskola (sagatavoja mamma H.Ērgle), Sandra Līva Čingule — Līvānu 1. vidusskola (skolotāja A.Kārkle), Santa Gribuška — Galēnu pamatskola (skolotāja M.Binduka) un Marita Greidāne — Jersikas pamatskola

(skolotāja B.Škapare).

2. pakāpes diplomu un «lielā stāstnieka» titulu ieguva Liene Jasinska — Rožupes pamatskola (skolotāja M.Ancāne), Līvānu 1. vidusskolas skolēni — Ronalds Gludāns (sagatavoja mamma S.Glaudāne) un Agnese Kārkle (skolotāja, mamma A.Kārkle).

Visi konkursa uzvarētāji saņēma īpašus pateicības rakstus, keramikas balvas un vērtīgas grāmatas.

Paralēli stāstnieku konkursam notika arī rotaļnieku konkurss «Lielais rotaļnieks». Sacentās labākie rotaļnieki no Kokneses, Ventspils, Jelgavas, Baldones, Vārkavas un Līvāniem. Rotaļniekus vērtēja LU Etniskā kultūras

centra direktors Ernests Spīcs, LU Etniskās kultūras centra speciāliste Elīna Kūla-Braže un folkloras kopas «Rija» vadītāja, pieredzējusi rotaļniece Dzidra Rijniece.

Katram rotaļniekam pieteikumā bija jāiesniedz četras rotaļas, bet jāvada viena, kuru izvēlēties žūrija konkursa dienā. Lielisku rotaļu vadīšanas prasmi parādīja Līvānu 1.vidusskolas meitenes Agnese Kārkle, Zanda Ancāne un Sandra Līva Čingule. Viņas tika atzītas par labākajām rotaļniecēm valstī un ieguva 1. pakāpes diplomu ar ierakstu «Sudraba rotaļnieks». Tas bija augstākais vērtējums, uz kuru pretendēja trīs konkursa dalībnieki. Visas meite-

nes balvā saņēma ORIGO rokas pulksteņus.

Līvānu 1. vidusskolas pirmklasniece Māra Rudzāte un Vārkavas vidusskolas 3. klases skolēns Artis Ērglis ieguva 2. pakāpes diplomu un «Dižā rotaļnieka» titulu.

Abi rotaļnieki bija priecīgi par jauniem draugiem, jaunām rotaļām un vērtīgajām balvām — milzu flomāsteru kastī un pildspalvu.

Paldies stāstniekiem, rotaļniekiem un viņu skolotājiem! Paldies visiem, kuri gādāja, lai šie bērni varētu piedalīties konkursa finālā Rīgā!

A.Kārkle,
Folkloras MA vadītāja,
Dienvidlatgales folkloras
kopu koordinatore

CEĻOJUMS

Līvānu pensionāri Šveicē — brīvības un demokrātijas zemē

Pirmā diena

Lielais vairums esam pazīstami, daži ceļojuši kopā pat smagajās mašīnās uz Kaukāzu, arī jaunpienācēji ir no «ceļotāju cilts», tāpēc kontakti veidojas ātri un brīvi.

Pirmo gadu uz robežām izbudām tās priekšrocības, ko dod mūsu valsts iestāšanās Eiropas Savienībā, tikai pašas nepieciešamākās formalitātes — pasas uzrādīšana.

Izrādās, ka mūsu ilggadējai ceļotājai Ainai iepriekšējā dienā bijusi apaļa jubileja, viņai līdzī jauks cienasts arī mums. Jāgādā dāvana! Tā top no «iekšējām rezervēm», kurā netrūkst našķu un pat Mīldas kundzes pašas gatavotā kaņepju sviesta cibiņas. Suminām jubilāri!

Nakts autobusā.

Otrā diena

Pirmais pieturas punkts mūsu ceļojumā ir Nirnberga. Tā ir otra lielākā pilsēta, aiz galvaspilsētas Mīnhenes, Vācijas bagātākajā federālajā zemē Bavārijā. Nirnbergā ir ap 700 tūkstošiem iedzīvotāju. Pilsēta dibināta 11. gadsimtā. Mēs šo pilsētu vairāk zinām kā vietu, kurā notika Starptautiskā kara tribunāla process, kurā tiesāja galvenos kara noziedzniekus un kurā agresija tika atzīta par smagāko noziegumu pret cilvēci. Tiesas process notika pēc 2. pasaules kara, laikā no 1945. gada 20. novembra līdz 1946. gada 1. oktobrim. Ēka, kurā šis process noritēja, ir nojaukta, lai šo vietu nejadzīgi neglorificētu.

Mēs dodamies apskatīt arhitektūras pieminekļus: ļoti savdabīgo pieminekli mēra upurim, Jaunavas Marijas baznīcu, Svētā Lorenca baznīcu, rātsnamu, pili, kuras celtniecība sāka 11. gadsimtā, pēc tam vairākkārt pārbūvēta. Ļoti neparasti, ka šai pilij pati klīns arī daļēji kalpo kā pils siena. Pricājāmie par mākslinieka A. Dīra māju, fotografējamies pie viņa slavenās skulptūras «Trusis», apskatām dzīvojamās ēkas, daudzās kafējnīcas, nobaudām vācu alu, redzam, ka vairāki vīri nesteidzīgi pipē ūdenspīpes, ilgi uzkavējamies pie oriģinālās skulptūras «Kāzu aplis».

Nakts jaukā viesnīcā Ulmas tuvumā, ar peldēm baseinā un pirmais grupas iepazīšanās vakars.

Trešā diena

Pēc lieliskām vācu brokastīm turpinām ceļu uz Lihtenšteinas firstisti un tās galvaspilsētu Vaduci.

Lihtenšteina ir pundurvalstiņa starp Austriju un Šveici. Tās platība 157 km², 32 tūkstoši iedzīvotāju, oficiālā valoda — vācu, naudas vienība — Šveices franks. Galvaspilsētā Vaducā ir 9 tūkstoši

iedzīvotāju. Ārlietu jautājumus kārtro Šveice.

Valsts galva ir firsts. Viņa pils Vaducā lepnī paceļas uz klīns un krietni jāatgāz galva, lai to apskatītu. Kādā tās spārnā rit remontdarbi, redzam sastatnes.

Katram latvietim Lihtenšteina asociējas ar vienu — te pazuda «Latvenergo» 3 miljoni. Kur ne skaties, visapkārt bankas, arī privātās, daudz suvenīru veikaliņu, ielas klusas un tukšas, aizskrien tūristi un atkal klusums. Rodas iespaids, ka mēs te esam vienīgi. Uz māju balkoniem iekārtoti isti gaisa dārzi, viss tīrs un spožs, taču nevienu strādātāju neredz.

Izbraucot no Vaducas, mūs pārsteidz kādas mājas pagalmi, kurā ganās vairāki teliņi. Galvaspilsētā!

Šķērsojam Reinu un iebraucam Šveicē.

Šveice ir maza valsts, tās teritorija mazāka par Latviju (Latvija — 64,6 tk. km², Šveice — 41,2 tk. km²). Iedzīvotāju skaits ir ap 7 miljoniem. Galvaspilsēta — Berne. Administratīvi politiskais iedalījums — 23 kantoni (3 kantoni sadalīti puskantonos). Oficiālās valodas — vācu, franču, itāļu, pēc literatūras datiem arī retoromāņu. Naudas vienība — Šveices franks.

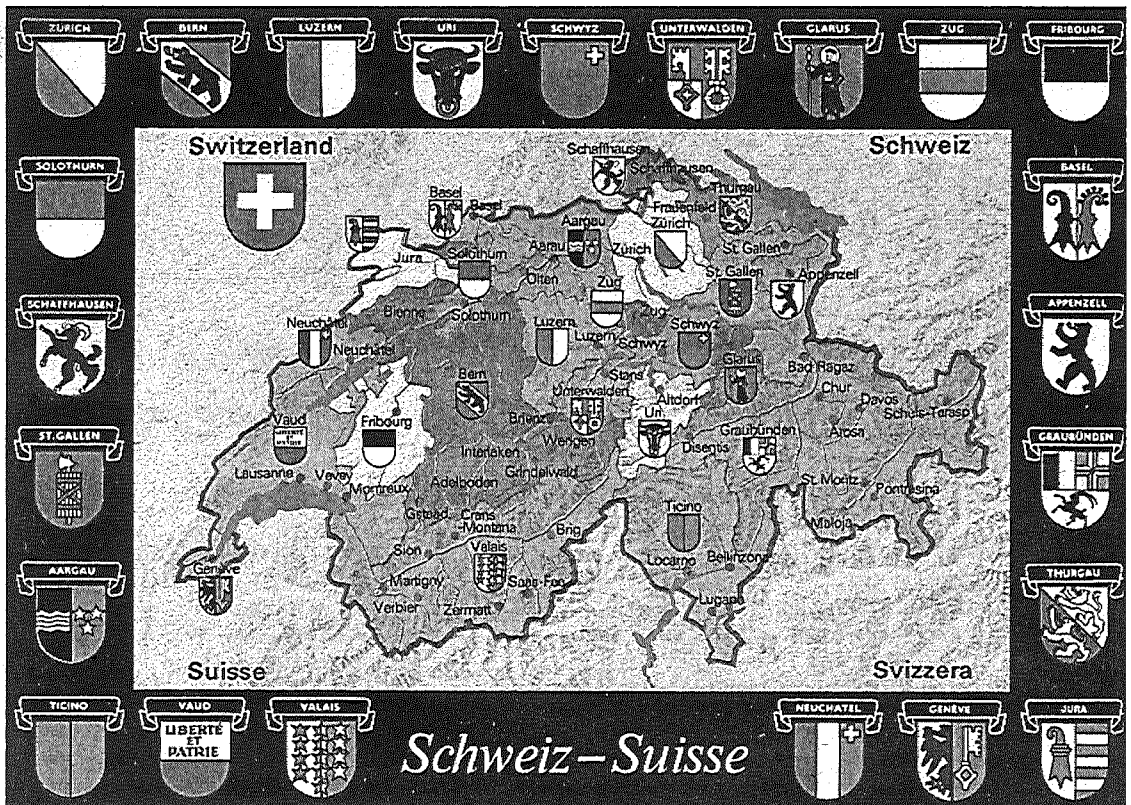
Šveices Konfederācija ir federatīva republika. Valsts un valdības galva ir prezidents, ko ievēl uz vienu gadu. Federālā sapulce vienu personu nevar ievēlēt divas reizes.

Starptautiski Šveice vienmēr ir deklarējusi savu neitralitāti, tā nav iestājusies arī Eiropas Savienībā.

Braucam uz Cīrihi. Tā ir lielākā pilsēta Šveices Ziemeļu daļā Cīrhes ezera un Limmates upes krastos. Tā ir vāciski runājošā Šveices daļa, vāciski runā 63,9% iedzīvotāju. Cīrihe ir starptautisks finanšu centrs. Ilgi meklējam vietu, kur novietot autobusu, jo ar milzīgu vērienu ielās tiek veikti remontdarbi, daudzas stāvvietas slēgtas. Beidzot mūsu šoferiņiem to izdodas novietot netālu no Cīrhes operas nama. Dodamies pastaigā pa Limmates krastmalu. Te mūs sagaida kāds vīrs, kurš dzied pats un izdala dziesmas vārdus, aicinot arī mūs dziedāt līdzī.

Kāri tveram pirmos fotomirklus, priecājamies par arhitektūras pieminekļiem — Lielo katedrāli, Dievmātes katedrāli, lepnajām dzīvojamām mājām un patiesi skaisto Operas teātra ēku.

Taču redzam arī ēnas puses, no kurām nav pasargāta pārtikusī Šveices sabiedrība. Tapat operas skvēriņā notiek narkotiku iegāde, zālienā izmētāti nenosakāmas izcelsmes papīri, uzturas bariņš iereibušu jauniešu. Redzētais satricē, vismaz mums, Līvānos dzīvojošiem, šķiet, ka pie Operas

● Šveices karte ar visu kantonu ģerboņiem.

● Ceļotāju grupa uz viesnīcas terases Špicā, aizmugurē Tūna ezers.

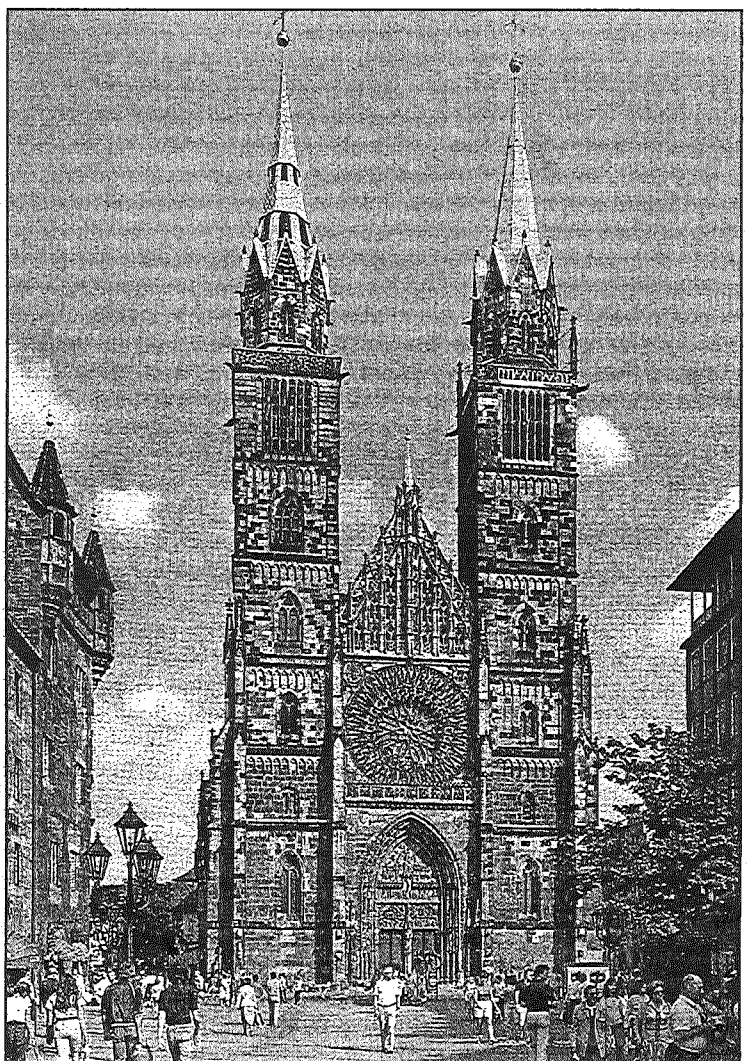
teātra Rīgā tādas lietas nenotiek. Kas zin? Cīrihi atstājam mazliet vilušies...

Mūsu ceļš ved uz Reinas ūdenskritumu, kur Reinas upes varenā straume 150 m platumā gāžas lejā no 23 m augstas klīns. Izjūtas nav vārdos izsakāmas! Ūdens sakults baltās putās, milzīgs troksnis, mēģinām to pārkliegt — neizdodas! Asu izjūtu cienītājiem ir iespēja braukt ar laivu pretī milzīgajai ūdens masai līdz straumei to atgriezt atpakaļ. Mūsu vidū tādu drosminieku nav, tikai 79 gadus vecais Stasis baiļojās par to, ko teiks mājās mazmeitai par savu mazdūšību, jo viņa esot braukusi pat divas reizes. Ejam un ejam, no augšas uz leju un atpakaļ, no viena skatu laukuma uz otru. Baudām dabas varenību un apzināmies savu niecību tās priekšā.

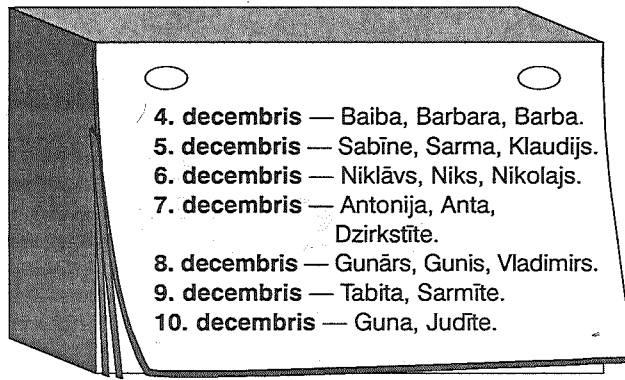
Vakarpusē izvietojamies trīs dažādās viesnīcās Špicas mazpilsētā. Te pavadīsim divas nakts, dienā dodoties radiālos izbraukumos. Špica atrodas Tūna ezera krastā. Miers un dabas skaistums kā pasakā! Ejam ciemos pie saviem grupas biedriem no vienas viesnīcas uz otru, sēžam saulrietā Tūna ezera krastā, skatāmies uz daudzajām jahtām ezerā un kalnu virsotnēm. Pilnīga harmonija!

V. Caune,
ceļojuma rīkotāja

Turpinājums sekos.

● Svētā Lorenca baznīca Nirnbergā.

HOROSKOPS NEDĒĻAI (06.12. - 12.12.)

Auns. Cinīties par to, lai lauztu ierasto lietu secību. Noskaņojums būs revolucionārs, taču metodes būs viltīgas un slepenas. Jau esošie sasniegumi jums nesniegs gandarījumu, lūkosieties pēc jaunām virstonēm. Jūsu dzīvē var uzliesmot kaislības, varat sastapt jaunu partneri.

Vērsis. Jums svarīga būs nauda, sev un saviem darbiem noteiksiet ļoti augstu cenu. Zināmā veidā tas radīs priekšstatu par jums kā par izcilu speciālistu, sava aroda pratēju. Attiecības ar radniekiem būs ļoti tuvas un intensīvas, taču vairāk jūs saistīs materiālās saites, par jūtām būs grūti atklāti runāt.

Dvīņi. Starp visām iespējām izvēlies vieglāko un vienkāršāko ceļu, nemeklējiet grūtības tur, kur to nav. Kontaktējoties ar cilvēkiem, var rasties problēmas, jo būsiet pārāk atklāti un tieši. Materiālā stāvokļa uzlabošanās atgriezīs jums dzīvesprieku, kļūstiet harmoniskāki un līdzsvarotāki, ar prieku pasniegsiet dāvanas.

Vēzis. Jums svarīga būs neatkarība, cinīties par savu vietu zem saules. Īpaši jums veiksies naudas pelnīšanas jomā, taču naudas dēļ var rasties konflikti, šajā jomā būsiet nepiekāpīgs. Ar tuviniekiem un mīloto personu būs ļoti tuvas attiecības. Labprāt iesaistīsieties radnieku problēmu risināšanā.

Lauva. Radīsies nepieciešamība mazliet norobežoties no apkārtējiem, gribēsiet apdomāties, saprast noteikto būtu. Labprāt laiku pavadīsiet mājās, rūpējoties par vides iekārtošanu, omulību un siltumu, būsiet izcils saimnieks. Būsiet nedaudz laisks un sūnks, visu darīsiet, lēnām, bez steigas.

Jaunava. Gribēsiet pievērsties tikai savam darbam, necietīsiet, ja jūs traucēs sīkumu vai izklaides dēļ. Dzīvei piesietiet pārāk nopietni, raizes jums lips klāt, ja neprātsīsiet savlaicīgi pasmaidīt. Būs nosliece plānot savu mīlas dzīvi, sadalīt to pa minūtiem, partnerim būs jūs grūti atrast, jo jūs domāsit par rītdienas pienākumiem.

Svari. Gribēsiet iekarot jaunas virtotnes, nebūsiet ar mieru samierināties ar jau esošo, tomēr jums pietrūks mērķtiecības un drusku arī veiksmes. Nebūsiet gatavs nopietnām attiecībām, jums būs nepieciešama brīvība, viens stabils partneris jūs tikai ierobežos.

Skorpions. Pats ar sevi būsiet apmierināts, viegli ļausieties iedomābai, kas traucēs jums laicīgi saskatīt briesmas. Egoisms traucēs mērķu sasniegšanai, šonedēļ jums jābūt draudzīgam komandas spēlētājam. Mīlas attiecībās valdīs konkurence, jums nepatiks, ja partneris būs sasniedzis vairāk nekā jūs.

Strēlnieks. Nogursiet pats no savas enerģijas, jūs vēlmē darboties var laupīt jums naktsmieru. Liksies, ka izvirzīto mērķu sasniegšana būtiski ietekmēs jūsu likteni, jūsu domu gājiens būs plašs. Jums būs grūti saglabāt uzticību vienam partnerim, būs nepieciešami jauni atklājumi seksuālajā dzīvē.

Mežāzis. Izrādīsiet savu rakstura stingrību un neatlaidību, neatkāpsieties no saviem mērķiem, tikai mazliet mainīsiet notikumu gaitu un ceļu. Mīlestībā gribēsiet darīt to, ko negrib partneris, bet negribēsiet darīt to, ko grib viņš. Partnerim nāksies jums pielāgoties.

Ūdensvīrs. Atgriezīsies mazliet noplakusi enerģija, metīsieties iekšā jebkuru problēmu risināšanā. Sīkumi un detaļas strādās jums labā, būsiet ļoti vērtīgi. Šis vērgums var traucēt privātajā dzīvē, jo pamanīsiet daudz ko tādu, uz ko labāk pievērt acis. Iedziļināšanās it visā var radīt jūsu aizdomas, greizsirdību.

Zivis. Labprāt piedalīsieties citu cilvēku problēmu risināšanā, būsiet žēlsirdīgs un iejūtīgs. Savu brīvo laiku ziedosiet citu labā, palīdzēsiet citiem tikt galā ar to, ar ko varbūt pašas vēl neesat tikušas. Jūs uz kādu cilvēku varat atstāt paliekošu ietekmi, palīdzot viņam mainīties vai laboties.

Rudzātu speciālā internātskola palikusi bez direktores

Kopš 1. decembra Rudzātu speciālās internātskolas direktores amata pienākumus izpilda Inga Socka, līdzšinējā direktore vietniece. Bijusi Rudzātu speciālās internātskolas direktore Gunta Jaudzema 1. decembrī uzsākusi darbu Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Vispārējās izglītības departamenta institucionālās

attīstības nodaļas vecākās referentes amatā. Gunta Jaudzema par skolas direktori nostrādāja sešus gadus. Viņas vadīšanas laikā ar Latvijas Bērnu fonda atbalstu skolā notika milzīgas pārmaiņas, te tika uzbūvētas jaunas kopmītnes ēkas, darbnīcas un rehabilitācijas centrs, ievērojami uzlaboti audzēkņu sadzīves apstākļi.

Gunta Jaudzema uzvarēja IZM izsludinātajā konkursā uz vecākā referanta amatu.

Uz Rudzātu speciālās internātskolas direktora amatu tiks izsludināts konkurss. Patlaban skolas dzīvi vada direktora vietniece Inga Socka, kas skolā strādā jau desmito, bet direktora vietnieces amatā – piekto gadu. Kā stāstīja Inga Socka, skolas kolektīvam jā-

turpina iepriekšējās direktores iesāktie darbi, un tie saistīti ar galvenās ēkas rekonstrukciju. Jau decembrī paredzēts uzsākt kanalizācijas iekšējo tīklu, aukstā un karstā ūdens padeves, apkures sistēmu nomaiņu un citus darbus. Bet šajās dienās skolā notiek oficiāla lietu nodošana un pieņemšana sarakarā ar vadības maiņu.

L.Rancāne

Situācija saslimstībā ar trakumsērgu rajonā krasi pasliktinājusies

Salīdzinot Pārtikas un veterinārā dienesta un ārstniecības iestāžu sniegtos datus par šī gada deviņiem mēnešiem ar pērnā gada attiecīgo periodu, nākas secināt, ka situācija Preiļu rajonā krasi pasliktinājusies.

Šogad no dzīvniekiem cietušo personu skaits jau ir sasniedzis 200, kas ir par 46% vairāk nekā 2003. gadā. No visu cietušo skaita 34% ir bērni vecumā līdz 18 gadiem.

Apstiprinātā trakumsērgas

diagnoze mājdzīvniekiem palielinājusies par 80%. Pēc Pārtikas un veterinārā dienesta sniegtajiem datiem mājdzīvnieku saslimšanu ar trakumsērgu var saistīt ar augsto meža dzīvnieku saslimstību.

Nemot vērā to, ka cietušo skaitā ir daudz bērnu, vecākiem būtu vēlams iemācīt viņiem dažas patiesības:

- ✓ neaizskar svešus, klaiņojošus dzīvniekus;
- ✓ neaizskar meža dzīvniekus, kuri ienāk māju pagalmos;
- ✓ spēlējoties ar saviem mājdzīvniekiem, jāatceras, ka

ar viņiem sāj, bet kodiens vai skrāpējums var būt cilvēku izprovocēta dzīvnieka aizsardzības reakcija.

UZMANĪBU! Ja mājās pagalmā vai tuvumā tiek atrasts kāds beigts dzīvnieks, saimniekam nekavējoties par to jāpaziņo veterinārārstam, kurš zinās, kā tālāk rīkoties. **Nekādā gadījumā nedrīkst šos dzīvniekus aizkart!** Ja kontakts tomēr ir noticis, tad nepieciešams griezties pēc konsultācijas pie ķirurga vai slimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības (uzņem-

šanas) nodaļā, kur speciālisti izvērtēs vakcinācijas nepieciešamību pret trakumsērgu. Atcerieties, ka saslimt ar trakumsērgu pēc kontakta ar slimu dzīvnieku var pat gada laikā. Bīstami ir arī pret trakumsērgu potēti dzīvnieki, jo tie paši nesaslimst, bet kontaktējoties var šo slimību pārnest cilvēkam.

Atgādinām, ka trakumsērga ir neārstējama slimība, no saslimšanas ar to var pasargāt tikai vakcinācija.

D.Pliča,
epidemiologs

Dakteris VITAMĪNS

Stiprāki organismi ar slimībām tiek vieglāk galā. Novārgušie mokās nedēļām un mēnešiem. Kā stiprināt savu imunitāti? Viens no paņēmieniem — organismu regulāri apgādāt ar vitamīniem.

Visbiežāk vitamīnu deficīts rodas tā saucamām riska grupām, kam parasti piešķir pusaudžus, vecus cilvēkus, slimniekus atveseļošanās laikā, grūtnieces, sievietes, kas lieto pretapaugļošanas tabletes, smēķētājus un apreibinošo līdzekļu cienītājus. Šiem cilvēkiem visbiežāk konstatējams A un C vitamīna, B vitamīnu grupas, kā arī dzelzs, kalcija un mikroelementu samazināts daudzums organismā.

Taču arī citiem trūkst vitamīnu. Pat Vācijā, kur iedzīvotājiem visumā ir daudzveidīga, racionāla ēdienkarte, Labklājības ministrijas pētījumā secināts, — daudzos gadījumos tomēr konstatējams vitamīnu, minerālvielu un mikroelementu trūkums. Līdzīgi akcentēts otras lielākās Eiropas nācijas — britu — valdības pasūtītajā pētījumā.

Bet Latvijas iedzīvotāju ēdienkarte nebūt nav sasniegusi pilnību. Bez tam spriedze, ko rada finansiālās problēmas, izmaiņas dzīves apstākļos, seksuāls diskomforts utt. ar laiku var izpausties kā vielmaiņas paātrināšanās un organisma

ātrāka novecošanās ar tai sekojošu vitamīnu deficītu.

Savukārt no nikotīna atkarīgi droši var rēķināties, ka C vitamīna līmenis viņiem ir par 40 procentiem zemāks nekā nesmēķētājiem.

A vitamīna trūkums nes līdzī redzes traucējumus, ādas un gļotādas bojājumus. Taču tā papildus lietošanā jāievēro īpaša piesardzība. Lielas devas, ilgstoši lietojot, var uzkrāties organismā un izraisīt blakusparādības: galvassāpes, vemšanu, ādas lobīšanos, redzes un līdzsvara traucējumus. Īpaši tas jāatceras grūtniecības laikā, lai izsargātos no iespējamajam augļa attīstības traucējumiem.

Ar E vitamīnu organisms tiek nodrošināts, ēdot zivju produktus. Tās bagātīgi atrodams arī augu eļļā. Dabiskais antioksidants, sargā organisma šūnu membrānas no bojājumiem. Un tomēr, lai E vitamīns iedarbotos kā antioksidants, vajadzīgs aptuveni 7–10 reizes lielākas dienas devas. Rūpnieciski iegūtais E vitamīns bieži ir kombinētos medikamentos kopā ar A vitamīnu.

D vitamīns regulē kalcija izmantošanu un nodrošina normālu kaulu un zobu stāvokli. Tiek uzskatīts, ka visveiksmīgākā ir sabalansēta D vitamīna un kalcija kombinācija. Pārdozējot D vitamīns spēj uzkrāties organismā un izraisīt kalcija palielināšanos, nieru

darbības traucējumus.

C vitamīns ir svarīgs antioksidants, nostiprina imūnsistēmu un veicina dzelzs uzsūkšanos. Tā trūkums izraisa nogurumu, sāpes locītavās, smaganu asiņošanu. Ap šo vitamīnu lauzts visvairāk šķēpu. Nav pārliecināšanās informācijas, ka izolēta vitamīna lielas devas varētu kalpot par nozīmīgu faktoru elpceļu vīrusu infekcijas profilaksei. Kad jau sākusies saaukstēšanās, šādai pieejai noteikti ir lielāka loma. Saaukstēšanās gadījumā var ieņemt pamatīgu C vitamīna devu (gramu dienā), taču ne vairāk kā trīs vai četras, maksimāli — piecas dienas.

P vitamīns nostiprina asinsvadu sienas, jo īpaši tas ir noderīgi deguna gļotādai, kas vairumā gadījumu ir saaukstēšanās vīrusu iemīlota uzskatīta vieta. Ja trūkst, var rasties zemādas asinsvadu trauslums un veidoties asinsizplūdumi. Tieši C un P vitamīna kombinācija ir nozīmīga saaukstēšanās slimību profilaksē, turklāt P vitamīns uzlabo C vitamīna uzsūkšanos. Ja tuvojās gripa, ieteicams šos vitamīnus lietot mēnesi un pat ilgāk.

B vitamīnu grupa (B1, B2, B6, B12) uzskatāma par būtisku nervu sistēmas balstu. B2 pasargā no stresa radītā kaitējuma, B6 stiprina imūnsistēmu, B12 uzlabo smadzeņu darbību un veicina kon-

centrēšanās spējas. Turklāt tie piedalās olbaltumvielu, tauku un ogļhidrātu vielmaiņā. Dzelzs, varš un B vitamīni nepieciešami sarkano asinsķermenīšu veidošanā. Ir iespējams iegādāties īpaši izveidotus B vitamīna kompleksus.

Par vitamīnu lietošanu vispirms ieteicams aprunāties ar savu ārstu vai arī ar farmaceitu aptiekā. Jāatceras, ka polivitamīni nevar mainīt vai pilnveidot ēšanas tradīcijas. Piemēram, pārtika, kas pārbagāta ar taukiem, holesterīnu un sāli, ir sirds asinsvadu slimību būtisks iemesls, gluži tāpat kā ar šķiedrvielām nabadzīgs uzturs ir zarnu trakta kūtuma un aizcietējumu cēlonis. Tādās situācijās nebūtu prātīgi palūgties tikai uz vitamīniem un uzskatīt to par brīnumlīdzekli.

Izšķiroties par to, kuru pudelīti vai kārbīņu labāk izvēlēties, jāatceras vienkāršs princips, — iegādājieties lētāko, kas atbilst jūsu vajadzībām. Nav jānoliecinā pašmāju ražojumi, arī tie ir pietiekami kvalitatīvi. Parasti vitamīnu deficīts attiecināms uz vairākiem vitamīniem, tāpēc biežāk jāizvēlas polivitamīni.

Tomēr pirms vitamīnu iegādes visprātīgākais būtu atcerēties angļu rakstnieka Dž.Svifta gudros vārdus: «*Labākie ārsti pasaulē ir Dr. Diēta, Dr. Miens un Dr. Priekšgāns*

(Saīsināti no «*Neatkarīgās Rīta Avīzes*»)

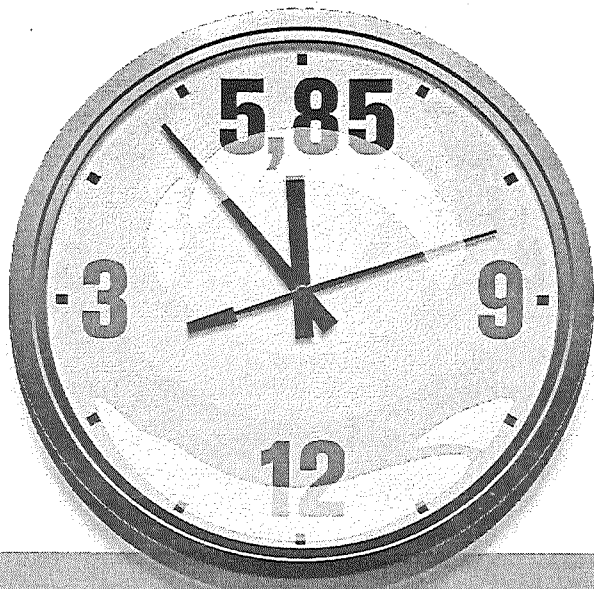
SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

BTB
Baltic Trust Bank

ZIEMASSVĒTKU DEPOZĪTS

no 15.11.2004. līdz 15.01.2005.

Līdz 5,85%

visās bankas filiālēs

PIEDĀVĀ DARBU
Anglijā un Īrijā.
Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām)
Ātra izbraukšana
SIA «Regus»
Licence nr. 27, nr. 73
Tāl. Jēkabpīlī 5223555, Rīgā 7226607

PIEDĀVĀ DARBU
noliktavas vadītājam Preiļos.
Vēlams ar pieredzi grāmatvedībā,
vajadzīgas iemaņas darbā ar datoru
(darbs ar grāmatvedības programmu).
Tāl. 9687080.

«NIKO - LOTO»
izsniedz pensionāriem naudas
aizdevumu bez ķīlas.
✓ Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 5342332.
✓ Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tāl. 5307068, 6198846.

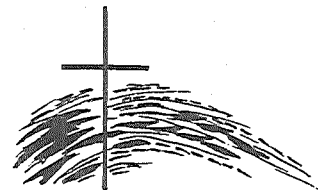
RUDENS UN ZIEMAS CENAS!
SIA «VILCĀNS V.»
Līvānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā zviēdu granīta
pieminekļus, apmales un
melnās betona apmales.
Pasūtīt pieminekli no Ls 80,
melnā betona apmale par brīvu.
Tāl. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

**PLASTIKĀTA LOGI par
supercenu.**
Preiļos, Raiņa bulv. 7a.
Tāl. 5321411.

**SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas.**
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 48-71185, 48-71804,
9478728, 9445135.

**Licencēta kautuve
iepērk lopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tāl. 6353643, 9149844.

SIA «Priebeļas Tekstils» pret vilnu (mazgātu) un par naudu reali-
zēs segas, aizkarus, dzijas. 6. decembrī Rušonā 9.00, Aglonā 9.30,
Ārdavā 12.30, Pelēšos 13.00, Ārendolē 13.30, Upmalā 14.00,
Vārkavā 14.30, Līšos 15.00. 7. decembrī Sutros 9.00, Rožupē
10.00, Rudzātos 11.00, Priekujos 12.00, Smelteros 13.00, Stabul-
niekos 14.00, Galēnos 14.30, Sijukalnā 15.00. Tāl. 6241410.

Šai saulē, šai zemē
Visiem vien padzīvoju.
Viņa saule, viņa zeme —
Tā visam mūžīgam.
Esam kopā ar tevi, Reini,
BRĀLI aizsaulē pavadot.
Voldemārs, Gatis, Harijs

Lai sapnis balts viņa dvēseli aijā
un klusais miers ar saviem spārnēm
sedz...

Š. g. 25. novembrī pa mūžības
taku aizgājis mūsu mīlais
Eduards BUTKĀNS
(dzim. 1936. g. 2. septembrī).
Izvadišana 4. decembrī
plkst. 12.00 no Līvānu kapliņas uz
Jersikas pagasta Meža kapiem.
Tuvinieki

PREIĻU RAJONA PADOME

otrajā mutiskajā IZSOLĒ AR AUGŠUPEJOŠU SOLI PĀRDOD
nekustamo īpašumu — nepabeigtu jaunbūvi un tai piesaistīto zemesgabalu
(kadastra nr. 7601-003-1623, kopējā platība 2336 kv.m.),
kas atrodas Preiļos Aglonas ielā 35.

Objekta nosacītā cena Ls 17 600, nodrošinājums Ls 1760, daļības maksa Ls 20.

Vienoties par objekta apskati, iepazīties ar izsoles noteikumiem un iesniegt
pieteikumu izsolei var katru darba dienu no plkst. 14 līdz 17 Preiļos,
Raiņa bulvārī 19, 51. kab. no pirmā sludinājuma publicēšanas dienas
līdz 2005. gada 1. februāra plkst. 17.

Izsole notiks 2005. gada 3. februārī plkst. 15 Preiļos, Raiņa bulvārī 19, 30. kab.

Maksāšanas līdzekļi — 100% latos. Nodrošinājuma naudu un daļības maksu līdz
pieteikuma reģistrācijai ar pārskaitījumu jāiemaksā A/S «Latvijas Unibanka» Preiļu
filiālē, Talsu ielā 3, konts LV52UNLA0026000130517. Norēķināšanās par izsolāmo
objektu 10 dienu laikā no izsoles dienas. Uzziņas pa tālr. 5322234, 5323209.

Z/s «Skujiņas» komplektē grupu
«B» kategorijas autovadītāju
apmācībai

Preiļos, Rīgas ielā 6.

Informācija pa tālr.: 9439977, 6241558.

**SIA «RDN» pērk mežā pie ceļa
BĒRZA FINIERKĻUCUS**

A klase Ls 91 - 143

1 šķira Ls 40 - 80

B klase Ls 25 - 37

Nešķirotus — par vidējo cenu

no Ls 32 līdz 40

Samaksa tūlītēja. Brākera un transporta
pakalpojumi bez maksas. Tāl. 9398888.

**Līdz Komerclikumā paredzētās uzņēmumu pārreģistrācijas beigām
palikušas 28 dienas.**

UZZINA! vairāk nekā 15 000 uzņēmumu Latvijā vēl nav veikuši pārreģistrāciju
komercregistrā. 2005. gada 1. janvārī, saskaņā ar LR normatīvajiem
aktiem, paredzēts uzsākt nepārreģistrēto uzņēmumu vienkāršotu
likvidāciju.

Pārbaudiet, vai jūsu klienti un sadarbības partneri jau pārreģistrējušies
komercregistrā, lai vēlāk nerastos domstarpības savstarpējos norēķinos.

Cienījamie uzņēmēji!

Vai jūs savu uzņēmumu pārreģistrējat?

Profesionāla palīdzība reģistrācijai KOMERCREGISTRĀ.

Veicam jaunu firmu reģistrāciju un ierakstīšanu komercregistrā.

Tāl. 5307056; 6162288.